

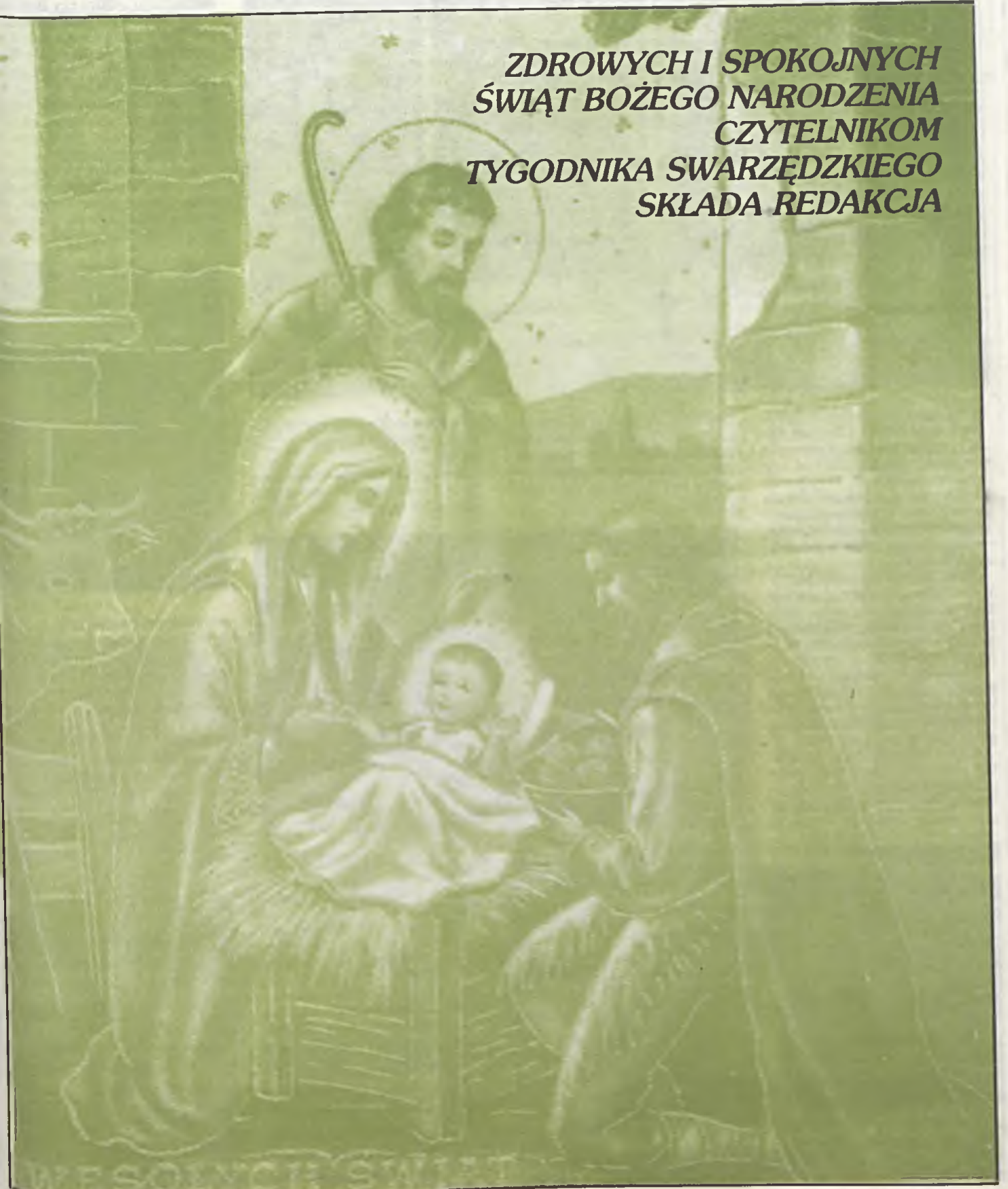
Swarzędzki TYGODNIK

Nr 51
(69)

24.12.1992

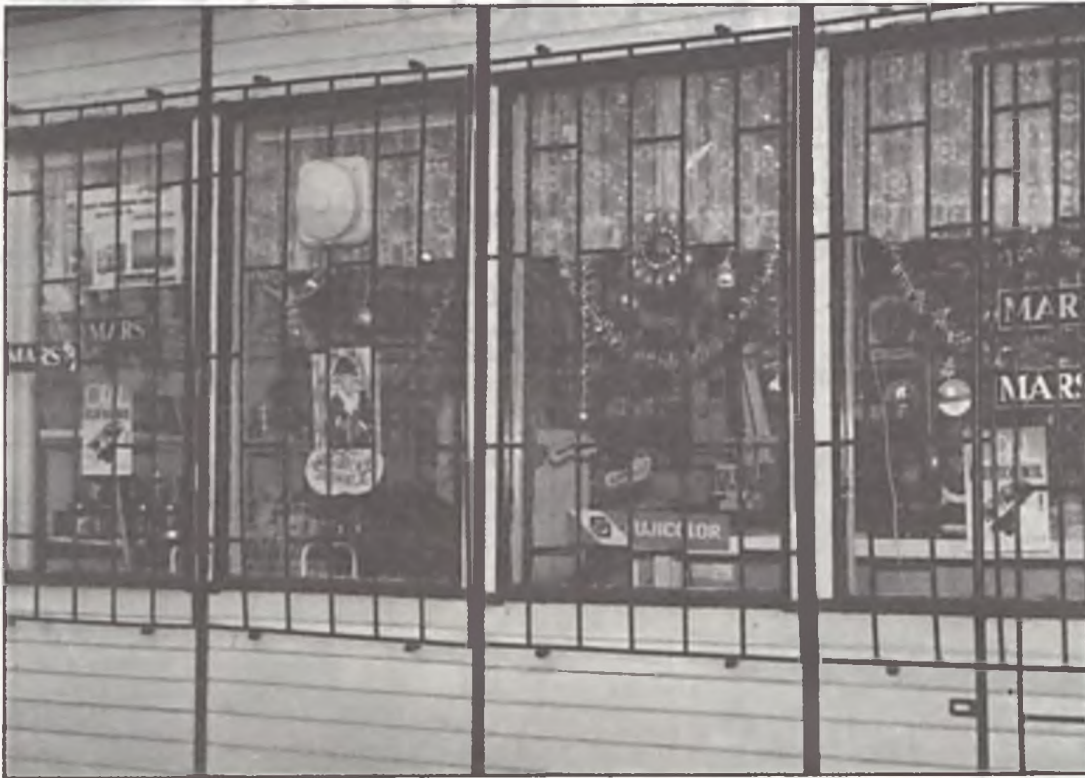
Cena 9000zł

*ZDROWYCH I SPOKOJNYCH
ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
CZYTELNIKOM
TYGODNIKA SWARZĘDZKIEGO
SKŁADA REDAKCJA*

BRAKUJE NAM FANTAZJI?

P przed tygodniem w korespondencji z Berlina napisałem, że Swarzędz nie będzie metropolią, co nie oznacza jednak, iż przedświąteczny obraz naszego miasta może być zaprzeczeniem tezy o wyjątkowym dla handlu egzaminie z poważnego traktowania klientów.

Reporterski rajd, jaki przeprowadziliśmy w minioną sobotę miał odpowiedzieć na pytanie — na ile nasze europejskie ciągotki materializują się w okresie przedświątecznym?

Pełne półki nikogo już nie dziwią. Natomiast brakuje nam wiele z fantazji, niesamowitych pomysłów przydekoracji sklepów, ulic, okien mieszkań.

Kilku handlowcom zadaliśmy pytanie o koszty związane z przedświąteczną dekoracją. Wbrew obawom nie okazały się one wcale wysokie. Czymże

bowiem jest pięćset tysięcy złotych wobec ogromnego prawdopodobieństwa przyciągnięcia za pomocą sympatycznej dekoracji klientów do swego sklepu?

Odpowiedź nie wymaga żadnego wysiłku i brzmi — niczym.

Co dominowało jako elementy dekoracyjne w większości placówek handlowych? Nieste-

ty, mało atrakcyjne oświetlenie, niewiele ozdób. Czy naprawdę tak drogie są gałązki świerku, drzewka, mocniejsze oświetlenie? Przecież bodaj najważniejsze jest przyciągnięcie wzroku klienta. Jest to o tyle dziwne, że wielu naszych handlowców często bywa choćby w Niemczech, gdzie już na przełomie listopada i grudnia czuje się i widzi na każdym kroku kolorowe iluminacje, słychać kolędy. Czy u nas nie można właśnie muzyką „udekorować” teren przed sklepem, ozdobić regały a nie tylko szybę wystawową, obdarować dzieci symbolicznym cukierkiem? Być może jest to trudniejsze od wyrażania zachwyty

na temat umiejętności handlowców w krajach Europy Zachodniej. Warto jednak mieć świadomość, że grozi to rezygnacją z dokonywania zakupów przez część z nas tutaj na rzecz choćby krótkiego wyjazdu do Frankfurtu nOdrą czy Berlina. Ceny bowiem na wiele artykułów już się zrównały, bądź są nieco niższe. Kultura obsługi tam nie może być uznawana za niską. Czym w tej sytuacji można nakłonić mieszkańców naszego miasta i gminy do pozostawiania swoich pieniędzy w miejscowych sklepach?

Część handlowców zrozumiała wiele z nowej sytuacji gospodarczej i udowodniła, że własną inwencją oraz odrobina fantazji można uczynić ze swo-

ich sklepów przyjemne, naprawdę świątecznie wyglądające placówki (dowodami są zamieszczone zdjęcia).

Szkoda, że nasz fotoreporter musiał sporo się nachodzić, by znaleźć przykłady potwierdzające nasze europejskie zapędy. A przecież w interesie wszystkich jest, by na każdy krok dało się zauważyć przedświąteczną dbałość o klienta, która nie zakończy się wraz z pierwszą wigilijną gwiazdką na niebie. (m)

Fot. H. Blachnio

WRESZCIE CZTERY DNI RAZEM

Niamal w każdym tygodniu telewizywnym w całym kraju między godziną 19.30 a 20.00 widzą Jego twarz w okienku telewizyjnym. Niewielu z nich wie, że Tadeusz Zwiefka wraz z rodziną mieszka w Swarzędzu.

Na kilka dni przed świętami umówiliśmy się z Anną i Tadeuszem na pogawędkę przy kawie. Ponieważ znamy się ponad dziesięć lat, wykonujemy ten sam zawód, nie powinno nikogo dziwić, że nasza rozmowa ma koleżeńską formę.

Ulica Grynów, jeden z typowych budynków wielorodzinnych, gdzie na trzecim piętrze, w mieszkaniu M-5 zamieszkują Anna, Tadeusz wraz z pięcioletnim Bartoszem i dwuletnią Ulą.

— Które to już Wasze, rodzinne święta?

— Anna — Szóste, a po ślubie jesteśmy już siedem lat.

— A jako mieszkańcy Swarzędza?

— Anna — Drugie.

— Tadeusz — Trzecie (po konsultacji okazało się że raczej ma Tadeusz).

— Jak spędzicie tegoroczne Boże Narodzenie?

— Tadeusz — W Wigilię wyjeżdżamy do Tucholi, do moich rodziców i będziemy tam aż do niedzieli, czyli 27 grudnia.

— Anna — Ustaliliśmy już dawno, zarówno z moim jak i Tadeusza rodzeństwem, że na przemian co roku zarówno moi jak i jego rodzice będą mieli

świętecznych gości.

— Zamierzacie spędzić te kilka dni na absolutnym luzie, absolutnie bez pracy?

— Tadeusz — Zdecydowanie tak. Każdy wyjazd traktujemy relaksowo, a ten będzie o tyle przyjemny, że potrwa cztery dni. To pozwala odetchnąć. Wiesz przecież, że w Borach Tucholskich jest jeszcze świeże powietrze, którego z niczym się nie da porównać.

— Jak Wam się mieszka w Swarzędzu?

— Bartosz — Bardzo fajnie, to znaczy w przedszkolu jest bardzo fajnie.

— Anna — Nadal przyzwyczajam się do nowego dla mnie miejsca, otoczenia. W moich starych kątach — na poznańskim Łazarzu zawsze coś się działo, można było wyjść choćby tylko na ulicę by poczuć inność tego miejsca w porównaniu z mieszkaniem. Tutaj jest nieci inaczej, chociaż poznaliśmy sporo ludzi, którzy się bardzo cieszą z powodu zamieszkiwania w Swarzędzu.

— Kto będzie ubierał choinkę?

— Anna — U dziadków będzie już na pewno stała ubrana, duża choinka wprost z Borów Tucholskich. W domu w pokoju dzieci ustawimy niedużą metrową.

— kto ją ubierze?

— Bartosz i Ula — My! (z pomocą mamy — dodała Anna)

— A co będzie pod choinką?

— Ula — Prezenty. Taki duży prezent. Czekolada i dużo cukierków.

— Bartosz — Ja bym chciał

dostać od Mikołaja wywrotkę i dźwig, taki jaki narysowałem w liście do Mikołaja.

— Byliście grzecuni przez cały rok?

— Dzieci — Byliśmy.

— Czy tegoroczne święta będą się różniły czymś od poprzednich?

— Tadeusz — Przede wszystkim będziemy aż czteryni razem.

— Anna — Wierzę w stu

procentach, że tak będzie. Jest to naprawdę największy prezent, jaki Tadeusz mógł nam zrobić. Nigdy nie mieliśmy dotychczas tyle czasu wolnego, mimo, że w Wigilię on zawsze jest na miejscu.

— Życzenia dzieci skierowane do Mikołaja już znamy, a jakie są Wasze?

— Anna — Myślałam o toreb-

ke, ale żadna z oglądanych mi się nie podobała. Wspólnym prezentem będzie lampa do sypialni. Co zastąpi torebkę — naprawdę jeszcze nie wiem.

— Tadeusz — Ja chcę golf — proszę nie mylić z marką samochodu.

— Czego będziecie życzyli sobie przy wigilijnym stole?

— Tadeusz — Jak najwięcej dni razem, bo często rozłąka szalenie męcząca.

— Anna — Mam specjalne życzenia, ale nie zdradzę ich. Wiem natomiast, że powtórzę je dwukrotnie — w Wigilię i w noc sylwestrową.

— Tadeusz, jak wygląda Twój normalny dzień, gdy pe-

nisz dyżur prezera Wiadomości w Warszawie?

— Tadeusz — Wypełniony jest praktycznie od rana do wieczora. Pobudka o 7.30, o 9.00 początek relacji z obrad Sejmu, najczęściej do godziny 17.00. Kwadrans później muszę być na placu Powstańców Warszawy, w redakcji Wiadomości. Do 19.30 przygotowania, a kolejne pół godziny wszyscy o-

glądający ten program wiedzą: około 20.30 samochód służbowy odwozi mnie do hotelu przy ul. Woronicza. Czasami odwiedzę swagry, lub pójdę na małe piwo.

— Anna — Muszę powiedzieć, że plusem Tadeusza jest regularnie około 20.15 telefon do domu z jakże miłym choć typowym pytaniem — co słychać?

— Gdzie spędzicie sylwestrową noc?

— **Anna** — Po raz pierwszy od dwóch lat wybieramy się na prawdziwy bal do Akademii Wychowania Fizycznego. Nowy Rok Tadeusz ma wolny. Całe szczęście

Dziękuję za rozmowę, życząc jednocześnie spełnienia wszystkich pragnień, marzeń.

Marek WAJER

SAGA STOLARSKIEGO RODU — FIETZOWIE

Zaczął się to w końcu dziewiętnastego wieku. W Swarzędzu od wielu lat prężnie działał cech stolarzy, ponieważ w mieście istniało szereg warsztatów. Produkcja mebli była stosunkowo droga, albowiem cała obróbka drewna była prowadzona ręcznie.

Wtedy w naszym mieście zjawiają się przybysze z dalekiej wyspy Rugii. Są to bracia August, Józef i Karol Fietzowie. Wyuczzeni u swego ojca rzemiosła stolarskiego, wprowadzają mechaniczną obróbkę drewna. Uruchamiają warsztat świadczący usługi dla wszystkich stolarzy w naszym mieście. Zakład ów mieścił się przy ulicy Wiankowej. Można bez zbytej przesady uznać, że bracia Fietzowie są „ojcami” nowoczesnego, zmechanizowanego stolarstwa na naszym terenie. Ta innowacja przyczyniła się ogromnie do rozwoju rzemiosła.

Trójka braci Fietzów była już drugim pokoleniem stolarzy. Społeczność swarzędzkich stolarzy początkowo bardzo nieufnie przyjęła przybyszów, uważając iż są oni Niemcami (pisownia nazwiska, tudzież miejsce urodzenia mogło wprowadzić w błąd). W tamtych czasach były to bardzo ważne sprawy. Cała władza w cechu była w rękach Niemców.

Polacy jako przeciwwagę założyli Towarzystwo Przemysłowe, do którego mogli należeć tylko Polacy. Wśród członków towarzystwa widnieje nazwisko Augusta Fietza.

August miał trzech synów: Jana, Maksymiliana i Witolda. Dwaj pierwsi zostali wyuczzeni przez ojca na stolarzy, a więc

jest to już trzecie pokolenie.

Fietzowie oprócz pracy zawodowej działali społecznie. Jan i Maksymilian zajmowali się muzykowaniem. Maksymilian był nawet dyrygentem orkiestry i chóru „Chopin”. Bracia kupili dom przy ulicy Piaski, dom, który od momentu powstania był ośrodkiem polskości. Jest w tej decyzji coś z symbolu!

Maksymilian nigdy nie był żonaty, natomiast Jan miał syna Tadeusza, który uczył się stolarstwa u swego ojca. Jest więc to już czwarte pokolenie w tym zawodzie.

Tadeusz podobnie jak wszyscy z tego Rodu był również społecznikiem. Działał w straży pożarnej, a pod koniec życia był nawet jej komendantem.

Sądzę, że interesujące jest jak zachowali się przedstawiciele rodziny Fietzów w czasie okupacji. Można to określić je-

dnym słowem: wspaniale! Tadeusz był lotnikiem. Marzeniem jego było wojsko, ale ojciec (Jan) sprowadził go do domu, aby kontynuował rodzinną tradycję.

Niemcy odebrali Janowi warsztat pozwalając mu łaskawie pracować u nowego właściciela Niemca Ohllega. Po wojnie Tadeusz zdał egzamin mistrzowski w Poznaniu. Ciągłe bardzo aktywnie działał w Ochotniczej Straży Pożarnej.

Umiera w 1972 roku w wieku pięćdziesięciu lat. Syn Tadeusza Jan (piąte pokolenie) miał dziesięć lat, kiedy zmarł jego ojciec, dlatego też nie mógł się uczyć u ojca. Zawodowe ostrogi zdobywał w warsztacie Antoniego Pluty.

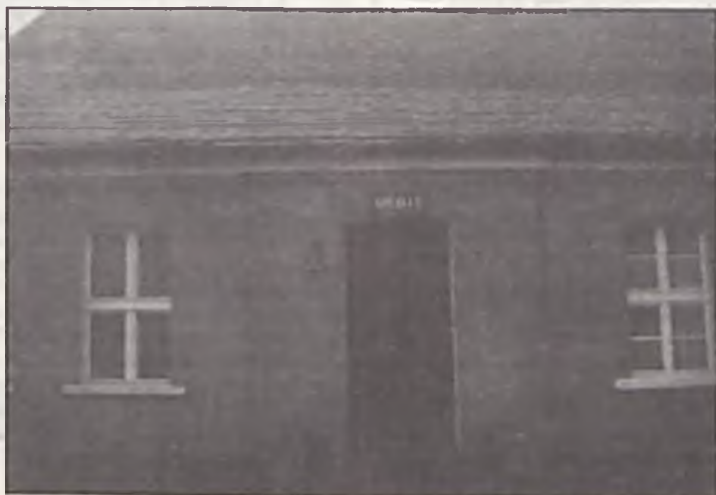
Oto co powiedział (prowadzący rodzinny warsztat) Jan Fietz.

Miałem 10 lat kiedy umarł mój ojciec. Interesowałem się

właściwie mechaniką, ale moja matka poradziła mi abym się zajął stolarstwem. Uczylem się u Antoniego Pluty i tam też zdałem egzamin czeladniczy. Poczem wyremontowałem pomieszczenie warsztatowe i zacząłem pracować u siebie.

Zajmowałem się jak większość chłopców sportem. Uprawiałem zapasy. Wcześniej założyłem rodzinę i obowiązki nie pozwoliły na kontynuowanie kariery sportowej.

Mam troje dzieci. Ania jest w II klasie, Tadeusz w I, a Szymon ma 5 lat. Zgodnie z rodzinną tradycją pierwszy wnuk otrzymał imię dziadka. Nie wiem czy będzie wierny rodzinnej tradycji. W każdym razie Tadeusz przychodzi do mnie do warsztatu i wbija gwoździe (podobnie jak to robiłem ja!). Mam nadzieję, że będzie szóstym stolarskim pokoleniem FIETZÓW! (WK)

DRZEWIEJ BYWAŁO

Wizyty, przyjęcia, rauty... Rzęsiście oświetlone sale, piękne koafury pań, wymyślne toalety. Grzeczni, szarmanccy panowie. Ech, chciałoby się westchnąć, gdzie te czasy! Dzisiaj kontakty towarzyskie przygaszone są pośpiechem, codzienną pracą, krzątaniem; kurczą się w swoich formach i rozmiarach, zmieniają.

Jedną z niewielu kulturowych dotąd okazji do składania wizyt, zbliżonych jeszcze nieco swą etykietą do tradycyjnych, są święta Bożego Narodzenia. Wtedy zdarza nam się jeszcze „iść w gości” całą rodziną, czy też przyjmować u siebie zaprzyjaźnione osoby.

A przecież odwiedzanie rodzin — rodzinami było jednym z podstawowych; wymagań, stawianych przez savoir-vivre ubiegłego stulecia. Aby uświadomić sobie, jakie w tych zwyczajach zaszły zmiany, trzeba je czasami „odkurzyć”.

Do salonu... zaleca „Poradnik dobrego wychowania” z roku 1879 — gdzie wszystko służy gościom, na głos dzwonek zbiegają się wszyscy domownicy, gdyż każda wizyta

dotyczy całej rodziny”.

Przepisy tradycyjnego bon-tonu nie pozwalały, aby kobieta prowadziła samodzielnie życie towarzyskie, co czyniło z małżeństwa nierozwalną całość i w tym względzie. Toteż żona nie przyjmowała odwiedzających pod nieobecność męża i na odwrót (choćby pannom z okre-

lonych sfer wypadło mieć... romanse, jeśli mieściły się one w konwencji, na przykład znajomość z artystką). Wizyt nie składali członkowie rodzin pojedynczo, lecz rodziny w pełnym składzie.

Skoro wizyta, to ODPOWIEDNI STRÓJ. Dla gospodarzy niezbyt bogaty, by nie przyćmił gości, a dla gości — określony charakterem spotkania i porą dnia.

Podobnie szczegółowym wskazówkom podlegała KONWERSACJA. Była uważana za sztukę wrodzonych zdolności, dlatego niełatwą. Wymagała pewnych ćwiczeń i cierpliwości. Tematy dzielono na damskie i męskie. Zalecało się mówić w karnawale — o balach, na wiosnę — o spodziewanym wyjeździe letnim, jesienią — o projektach na przyszły sezon. Zawsze można było mówić o uprzejmości i gościnności gospodarzy oraz o pogodzie.

Jednak najbardziej rozbudowany był RYTUAŁ SPOŻYWANIA POŚLĄKÓW. Umiejętność zachowania się przy stole stanowiła legitymację człowieka dobrze wychowanego. Kto jej nie posiadał, nie mógł być w towarzystwie. Przestrzegano przed tym poradniki: „...największą uwagę zwrócić należy na odzwyczajanie się od brzydkich i nie-

miłych oku narów, jak krajanie ryby nożem (...) i innych tysięcznych niewłaściwości, które aczkolwiek drobiazgowo, wpłynąć mogą na złamanie kariery i na utratę protekcji dystryngowanych osób”.

Chyba z tych „gróźb” wywodzi się dzisiejsze przywiązanie do wielu zwyczajów i pseudozwyczajów, stosowanych nadal przy stole. Chociaż wiele z nich zatraciło już dziś swoje pierwotne znaczenie, trwają nadal. Kiedyś na przykład układ sztućców na talerzu był informacją dla służby, czy gość zamierza jeść dalej, czy nie. Dziś nie ma kogo informować, ale często z przyzwyczajenia układa się w tradycyjny sposób noże, widelce, łyżki. Każda z potraw miała też swój indywidualny sposób jedzenia, a zglebienie tajników wymagało edukacji, prowadzonej od wczesnego dzieciństwa.

Nic więc dziwnego, że wpajane tak pieczołowicie zwyczaje wkraczają czasami i w nasze praktyczne, uproszczone formy współżycia, wywołując raz po raz pobłażliwą kpinę i nieco ulgi, że to już nie te czasy, a zarazem trochę żalu za latami, kiedy staroświecki dziś — sposób bycia skutecznie nakazywał grzeszność, umiar i takt.

Renata FILIPOWICZ

ODPOWIEDZIELI NAM:

Kierownik Osiedli Marek Kostorzewa — „interweniujący w TS Czytelnik z os. Czwartaków 6 w sprawie zalewanych piwnic przekazał fakty jakie nastąpiły po dwukrotnym zalaniu wskutek zapchania się kanalizacji sanitarnej. Takie awarie na osiedlu niestety zdarzają się a głównie poprzez niewłaściwe używanie kanalizy. W obu przypadkach po zgłoszeniu w Administracji konserwatorzy usunęli zator ścieków. Oczywiście przez pewien okres aż do czasu wyschnięcia w piwnicy była woda i wilgoć. Awaryjne nie były spowodowane złym stanem technicznym kanalizacji lecz śmieciami m.in. folią, którą ktoś wrzucił do kanalizacji”. „Natomiast w przypadku cieknącej na głowy mieszkańców Dąbrowszczaków 23 wody przy wejściu do III klatki usterkę usunęliśmy w najbliższych dniach”.

W „TS” nr 49/67 z 10.12.1992 r. w artykule „Najcenniejszy lek” p. Renata Filipowicz poinformowała o tym, że Krywodawcy nie mogą korzystać z toalety w trakcie dyżurów blokowych.

To prawda, systematyczne montowanie liczników powoduje, że woda pobierana w pralni, w tym i dla toalety jest rozliczana i płaci za nią ten, kto pobiera klucz od pralni. Nakłady, które należałoby ponieść na przebudowę instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej są duże. W tej sytuacji zaproponowałem przeniesienie siedziby HDK do innego pomieszczenia, gdzie nie występuje podobny problem. Pan Prezes Kola HDK uznał, że Krywodawcy pozostaną jednak w swoim klubie.

Gdyby krywodawcy zmienili zdanie możemy ponownie przedyskutować sprawę przeprowadzki.

★ W poprzednim numerze „TS” informowaliśmy Czytelników o serii włamań do samochodów na terenie Swarzędza. Policjanci z Komisariatu Policji w Swarzędzu z zegarmistrzowską wręcz precyzją zbierali informacje o tych włamaniach. W dniu 10.12 przystąpili do „zmasowanego ataku”. W godzinach popołudniowych zatrzymali 17-latkę, który przyznał się do jednego włamania. Po przesłuchaniu zwolniony został do domu, lecz poddano go dyskretnej obserwacji. Przez niego dotarli policjanci do pozostałych członków grupy przestępczej. W piątek, 11.12 od rana zatrzymano ponownie tego samego młodzieńca i czterech innych. Wśród

§ KRONIKA POLICYJNA

pięciu zatrzymanych trzech ma od 17-18 lat a dwóch jedynie 16 lat. Chłopcy ci dokonali kilkunastu włamań do samochodów na łączną kwotę około 40 milionów złotych. W wyniku przesłuchań prawie całe skradzione mienie zdołano odzyskać. Ich zainteresowania stanowiły radiomagnetofony samochodowe, głośniki, kasyety magnetofonowe, CB-radia i anteny. Wobec najstarszego z grupy przestępczej i jednocześnie najaktywniejszego prokurator zastosował dozór policyjny.

Działania policjantów w sprawie włamań do samochodów na najbliższe kilka dni powstrzymały „działalność” swarzędzkiego świątka przestępczego. Od tego czasu (do 16 grudnia) zanotowano jedynie trzy włamania.

★ W dniu 15.12 na os. Gryniów nieznanymi sprawcami włamał się do piwnicy jednego z bloków. Straty wynoszą około 2,5 mln złotych.

★ W nocy z 15/16.12 w Bogucinie nieznanymi dotąd sprawcami dokonano włamania do warsztatu mechanicznego, kradnąc elektronarzędzia.

★ Tej samej nocy w Wierzenicy na teren SKR wszedł nieznanymi sprawcami. Zabrał z remontowanej tam stajni elektronarzędzia. Straty oblicza się na 11,5 mln złotych. (fil)

ZDROWE RYBY RODEM Z MILICZA

Karp królewski, bo tak się nazywają milickie ryby, trafił również na swarzędzki rynek. Ma charakterystyczne zabarwienie skóry: metaliczno-złotawe, mało łusek oraz bardzo dobrze wykształcony grzbiet. Najlepsze sztuki, o najsmaczniejszym mięsie, to zdaniem specjalistów ważące ok. 1,22 kg. Ryby pochodzące z hodowli milickiej ważą zawsze powyżej 1 kg. Wszystkie inne o niższej wadze, sinawo-białym zabarwieniu skóry oraz słabo wykształconym grzbiecie nie są polecane.

Na swarzędzkim rynku pokazały się karpie importowane z Litwy. Ceną konkurują z karpem królewskim ale są mniej smaczne i często z nicieniem lub pleśniawką. Są to ryby karłowate, niewyrośnięte o charakterystycznej wydłużonej sylwetce i szarym zabarwieniu. Ważące zawsze mniej niż 1 kg.

TANIE CHOINKI

Jadąc po karpia królewskiego do Wierzenicy można po drodze zaopatrzyć się w choinkę, prosto z plantacji. Jest tu pełna samoobsługa w doborze drzewka. Famiętajmy jednak o zabranii ze sobą narzędzia do cięcia. Osobą, do której należy się zgłosić jest p. Bolesław Przydanek. Służy on pomocą w odszukaniu najładniejszych świerków. Ceny są tu konkurencyjne np. drzewko o wys. 1,5-2 m kosztuje 80 tys. złotych. (Ha.B)

Nagroda (100 tys.) w Konkursie Fotograficznym Henryka Błachnio — Kamila Marszałek, os. Czwartaków 1616.

TELEFONY ALARMOWE

Policja	997
Pogotowie ratunkowe	999
Straż pożarna	998
Straż Pożarna Miejska	172 302
Komisariat Policji	172 301, 172 307, 172 323
Policja Muncypalna	172 318
Pomoc drogowa	173 989
Posterunek energetyczny	172 412
Gazownia	992

SŁUŻBA ZDROWIA

Podstacja Pogotowia Ratunkowego	172 309
Przychodnia Rejonowa, ul. Poznańska	172 533, 172 549
Przychodnia Dziecięca, os. Kościuszkowców 18	173 558
Miejska Poradnia wych.-Zawod.	172 572
Centrum Stomatologii, Os. Dąbrowszczaków 26, całodobowe,	174-110
Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski os. Czwartaków 6 dyż. : wtorki 18.00-20.00	

APTEKI

Św. Józefa, ul. Rynek 16	172 406
--------------------------	---------

INFORMATOR SWARZĘDZKI

Pod Koroną, ul. Rynek 13	172 520
Punkt apteczny, os. Zygmunta III Wazy	172 861
Apteka Osiedlowa, Os. Kościuszkowców 13, tel. 174-111	

SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA

(awaryjne na terenach osiedli po godzinach pracy administracji 174 011)

SKLEPY

Delikatesy, ul. Wrzesińska (sklep całodobowy)	
ATOS, ul. Kwaśniewskiego 3, napoje, słodczyce mrożonki, sob. 9.00-18.00, niedz. 9.00-14.00	

RÓŻNE

PKP, ul. Dworcowa 19	172 510
Wirażbus, Garby	172 251
Pomoc drogowa całodobowa, ul. Wilkońskich 32	172-959
Pomoc Drogowa - Swarauto, ul. Kwaśniewskiego 1	173-989
Stacja Technicznej Kontroli i Ob-	

sługi Samochodów (m. in. holowanie, przeglądy rejestracyjne z pieczęcią do dowodu, naprawy) Swarzędz, ul. Nowy Świat 16 172-833 Zakład Usług Cementarnych, os. Dąbrowszczaków 25 174-110

DYŻURY ŚWIĄTECZNE

Pomoc w nylgłych wypadkach
 24.12. br. Szpital im. Raszei — internia, chirurgia, laryngologia
 im. Strusia, ul. Szkolna — okulistyka, neurologia
 Wojewódzki Szpital Dziecięcy, ul. Krysiewicza — chirurgia dziecięca
 25.12. br. HCP, 28 Czerwca 1956 — internia, chirurgia
 111 Wojskowy Szpital, ul. Grunwaldzka — okulistyka
 im. Święcickiego, ul. Przybylskiego — laryngologia
 ul. Lutycka — neurologia
 Woj. Szpital Dziec. — chirurgia dziecięca
 26.12. br. im. Strusia, ul. Szkolna — internia, chirurgia, okulistyka, neurologia
 im. Raszei — laryngologia

Woj. Szpital Dziecięcy — chirurgia dziecięca
 27.12. hr. ul. Lutycka — internia, okulistyka, laryngologia, neurologia
 Woj. Szpital Dziecięcy — chirurgia dziecięca
 Ambulatoria chirurgiczne — ul. Kórnicka
 Centrum Stomatologii — Atos-Medical, os. Dąbrowszczaków 26 — całą dobę
 Zakład Usług Cementarno-Pogrzebowych, os. Dąbrowszczaków 25 — 24.12.-10.00-14.00, 25.12.-27.12 — dyżur telefoniczny 174-282, 321-585, 789-569

NAJLEPIEJ ZAABONOWAĆ

Chcąc ułatwić Państwu kupno naszego pisma proponujemy abonament, dzięki któremu otrzymacie nasz tygodnik każdorazowo w czwartek do domu. Gazeta dostarczana będzie przez gospodarzy domów (dotyczy to mieszkań spółdzielczych) lub przez hancerzy na pozostałym terenie miasta i gminy. Abonament można wykupić w Spółce Nowina, ul. Kwaśniewskiego 1 pok. 102 lub przesłać na konto PKO nr 63513-733067-136-0 z dopiskiem abonament „TS”. Cena abonamentu na pierwszy kwartał 1993 roku wynosi 36 tys. zł.

Tygodnik Swarzędzki redaguje kolegium: red. nac. Włodzimierz Kłopotki, sekr. red. Leszek Grajek, graf. Eryk Sieński, fot. H. Błachnio.

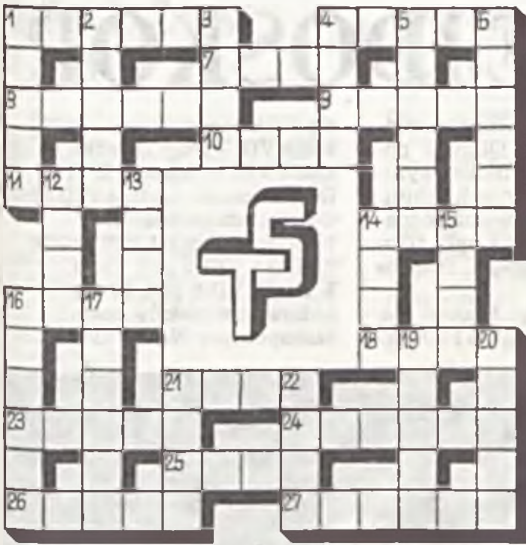
Wydawca: Spółka z o.o. Nowina

Adres wyd. i red.: 60-020 Swarzędz, ul. Kwaśniewskiego 13, pok. 16, tel. 174 178. Ogłoszenia i reklamy przyjmuje: Biuro reklam, adres j.w.

Druk — „DANMARKOM” — sp.z.o.o., 61-323 P-6, Rymanowska 29, tel: 798-077.

Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń i nie zwraca materiałów nie zamówionych. Zastrzegamy sobie prawo skracania i adustacji tekstów oraz listów nadesłanych do redakcji i zmiany ich tytułów.

KRZYŻÓWKA NR 51

POZIOMO: 1/ płonęło ognisko, ...rozchodziło się dokoła, 4/ paznokcie nie do manicure, 7/ parkan, 8/ płacz, 9/ kandydat na posadę z koroną, 10/ jednostka objętości cieczy i ciał sypkich, 11/ pisarz kancelarii książęcej na Rusi do XV w., 14/ ...milczą, dusza śpiewa, 16/ przyrząd służący do wysysania płynów z jam lub narządów ciała podczas operacji, 18/ potrawa mięsna, 21/ dekoracyj-

ny układ otworów, 23/ bawełniana tkanina pościelowa, używana na wyspy, 24/ trzeba oddzielać od plew, 25/ skrzynka wyborcza, 26/ droga, gościniec, 27/ bal.

PIONOWO: 1/ dość niska temperatura powietrza, 2/ tkanina na spodnie, 3/ marka samochodu, 4/ służy do nadawania wymaganego kierunku ruchu statkowi wodnemu lub powietrznemu, 5/ na czele spółdzielni, 6/ ciągnie wilka do lasu, 12/ cukierek śmietankowy, 13/ krakowi oka nie wykole, 14/ dekret carski, 15/ wiecznie zielony krzew lub drzewo, u nas sadzone w parkach, 16/ bieg krótkodystansowy, 17/ krzew ozdobny (wyraz można ułożyć z następujących liter: a, a, a, i, l, r), 19/ ciastko z kremem, 20/ ...buduje, niezgoda rujnuje, 21/ kolor umownie przyjęty przez graczy w karty, bijący wszystkie pozostałe kolory, 22/ szczelina w drewnie po przejściu piły.

Janusz CIUPIŃSKI

Na rozwiązanie czekamy tylko tydzień. Wśród Czytelników, którzy nadesłali prawidłowe odpowiedzi, rozlosujemy nagrodę książkową.

Rozwiązanie krzyżówki 49

Poziomo: harpun, rąbek, Alpy, badacz, palec, irys, neon, poza, skra, trap, kwit, płoża, rezeda, duma, retor, kolarz.

Pionowo: heban, radio, nazi, ryps, bolero, kaczka, Eryk, noga, płot, zima, szyper, remont, rzeka, płacz, kadł, trak.

Nagrodę wylosowała Anna Filipowicz, Swarzędz, ul. Piotra Skargi 8. Nagroda do odebrania w pok. 102, ul. Kwaśniewskiego 1.

PATRYCJA BOROWSKA

(9 lat, SP nr 4)
MÓJ BÓG

Boże
Byłeś małym dzieciątkiem,
w żłobku leżałeś na sianie,
w małej szopeczce,
plakałeś nad światem,
przy Ojcu i Mamie.
Teraz już jesteś moim Bogiem.
Panem całego świata.
Trzymasz swój palec Boży
nad nami — a my?
dziękujemy Ci za to!

NOC

Kiedy nadchodzi noc, rozwija na niebie koc.
A na nim gwiazdy, żółte jak cytryny
i księżyc jak maliny.
Już całe miasto śpi, tylko nie my — „ja i ty”.
Bo my patrzymy przez okno,
na niebo pełne gwiazd.
A gdy się napatrzymy i pacierz
zmówimy
grzecznie pójdziemy spać.

OPOWIEŚCI STARSZEGO PANA

SPOTKANIE W WIGILIJNY WIECZÓR

Zbliżające się Święta Bożego Narodzenia nasuwają wiele wspomnień, tych niedawnych i odległych w czasie. Nie wszystkie wigilie spędzałem wraz z rodziną, a jeżeli tak, to kolacja była bardzo spóźniona i dawno już pierwsza gwiazdka zagubiła się gdzieś na niebie wśród niezliczonej ilości innych.

W 1943 roku nasiliły się akcje partyzanckie na kolejowych szlakach, dlatego też wielu z nas maszynistów i pomocników lądowało w szpitalach albo i na cmentarzach.

W końcu listopada lub na początku grudnia wracałem z podróży do Mińska. Szedłem późną nocą przez kładkę nad torami, aby dotrzeć jak najprędzej do domu. Zima, mróz, wiatr i wokół żywej duszy. Nagle widzę, że ktoś idzie naprzeciwko. Patrzę, to mój dość bliski sąsiad. Mówię: „dobry wieczór panie Szymkiewicz”, ale on mija mnie bez słowa. Co się stało? Ma jakieś pretensje? Niemożliwe, to taki miły pogodny człowiek.

W domu wita mnie żona. — Dzięki Bogu wróciłeś. Czy wiesz, że zginął Szymkiewicz?

— Co mówisz? Spotkałem go przed dziesięcioma minutami. Dreszcze przebiegły mi po plecach. Spotkałem widmo, ducha?

24 grudnia szedłem z parowozowni do domu gdzieś około godziny 17.00. Snieżyca, że prawie nic nie widać. Słyszę tylko, że ktoś za mną idzie. Przyspieszam, bo nie wiadomo czy to nie jakiś zbir, ale odgłos kroków jest coraz wyraźniejszy. Muszę się obrócić i zobaczyć kto to może być. Robię skręt o 180 stopni,

NA LUZIE

W sklepie z kapelusznymi klient od godziny przymierza różne nakrycia głowy i w końcu mówi do sprzedawcy:

— Ten kapelusz najbardziej mi odpowiada.

— Możliwe, bo to jest ten, w którym pan przyszedł.

★★★

Maształski dorabiał po szychcie jako fryzjer. Raz przychodzi do niego znajomy sztygar i prosi o golenie. Maształski smaruje mu twarz kremem i pluje na pędzel.

— Maształski, co wy robicie? — złości się klient.

— Nie cipiście się, panie sztygar, bo i tak zech specjalnie was potraktował. Innym pluja prosto na pysk.

★★★

Kierownik działu kadr wchodzi do sekretariatu i zastaje w nim szlochającą sekretarkę.

— Cóż to się stało?

— Dyrektor zwalnia mnie z pracy!

— Pani Marysio, myli się pani!

Ja pierwszy wiedziałbym o tym. A może doszło między wami do jakiegoś nieporozumienia?

— Nie, ale przed chwilą z jego gabinetu wynieśli kanapę...

KOSZYKARSKI KALEJDOSKOP

LITOŚCIWE ZWYCIĘSTWO

Sobotnie spotkanie pierwszego zespołu Unii z Olimpią I Poznań nie przyniosło żadnych emocji. Swarzędzanki grały mało starannie w obronie znudzone ciągłym odbieraniem piłki przeciwnikowi — młodszemu i słabszemu i dwie klasy. Każda chwila pressingu przynosiła natychmiast zysk punktowy, ale niechęcała poznaniarki do gry. Większość czasu spędziła na boisku druga piątka Unii.

W drugiej połowie na kosz poznanierek spadł prawdziwy grad rzutów zza linii 6,25, a mistrzyni trzypunktowych koszy — Agnieszka Maciejewska — trafi-

ła dzień Małgorzaty Hanki, która najczęściej zagrażała koszkowi poznanierek. Była też ona autorką niezwyklego kosza zdobytego tyłem z powietrza. Powtórzyła w ten sposób zesłotygodniowy wyczyn słynnego gwiazdora NBA Chrisa Mullina.

Przed uczennicami swarzędzkiego liceum ciężki pojedynek z IV LO z Poznania, gdzie Lech Poznań zgromadził większość swojego zespołu juniorskiego.

Punkty dla Swarzędza rzuciły: Borys 29, Ignasiak 20, Hanka 15, Maciejewska, Marciniak, Sierszulska i Tomala po 6, Majerowicz 4 i Stelmaszewska 2.

„MAŁE” PRZECIWKO STUDENTKOM

W dość niezwykłym turnieju wzięły udział siódmoklasistki SP 3. Był to turniej wyższych uczelni w koszykówce kobiet o puchar Rektora Akademii Medycznej w Poznaniu.

„Małe” wystartowały w tej imprezie z nadzieją, że nie zostaną rozgromione przez zespoły uczelnie, mające w swych składach seniorki. Wbrew wszelkim oczekiwaniom nie były przeciwnikiem „do bicia” i na wstępie napędziły stracha reprezentacji Akademii Medycznej przegrywając 32:39. Następnego dnia uległy Akademii Rolniczej 41:19 i Akademii Ekonomicznej 52:21. Zajęły w ten sposób ostatnie, szóste miejsce, pozostawiając po sobie jednak bardzo dobre wrażenie.

Do piątki gwiazd turnieju wybrano Karolinę Pietrzak. Znalazła się w niebyle jakim towarzystwie, bo obok pierwszoligowych zawodniczek AZS Poznań — Agnieszki Krzyżanowskiej, Ewy Przybylskiej i Lidii Siwczak oraz trenującej z pierwszym zespołem Olimpii Karoliny Janygi.

REKORDOWE ZWYCIĘSTWO

Mecz w ramach Mistrzostw Polski Kadetek, aktualnie odbywanych eliminacji strefowych pomiędzy najstarszym zespołem Unii a Olimpią III zakończył się druzgocącą porażką tych drugich w stosunku 162:28. Mecz bez historii toczył się do jednego kosza.

Punkty zdobyły: Borys 44, Ignasiak 42, Marciniak 20, Stelmaszewska 16, Hanka 14, S.Pawlak 12, Majerowicz 8, Szofińska 6.

MALUCHY NA FALI

Drugi zespół Papryki w niedzielnym pojedynku z zespołem Olimpii odniósł zdecydowane zwycięstwo w stosunku 53:25 (37:16). Pierwsza kwarta skończyła się zwycięstwem 12:11 mimo że w międzyczasie Unia pro-

wadziła 10:2. Mobilizacja młodych koszykarek Olimpii pozwoliła na wyrównanie wyników w przeciągu trzech minut. W drugiej części meczu poznaniarki straciły siły i były tłem dla dobrze grającego zespołu swarzędzkiego.

Punkty zdobyły: Staszak 24, Jęczmionka 12, Kowala 11, Pier-

się wynikami:

klasa VII — Dom Dziecka 10:104

klasa VIII — klasa VII 51:20

Dom Dziecka — klasa VIII 58:20

Ostateczna kolejność:

1. Dom Dziecka 4 pkt. 162:30

2. Klasa VIII 3 pkt. 71:78

3. Klasa VII 2 pkt. 30:155

Liderami strzelców zostali:

Maksymilian Weber 51 pkt.

Magda Grajczyńska — najsukuteczniejsza skrzydłowa „Małych”.

nikowska 3, Kosiak 2, Mrugas 1.

ROCZNIK 1979 W NATARCIU

Koszykarki tego rocznika nadal są bez porażki w rozgrywkach. W niedzielę pokonały najsilniejszy zespół MKS Września w stosunku 81:52 (33:24). Mimo gry bez czołowej zawodniczki, Edyty Maciejewskiej odniosły zdecydowane zwycięstwo. Punkty zdobyły: Portala 25, Ware-Mensah 16, Grajczyńska 12, Pietrzak 12, Tomaszewska 7, Gołaska 4, Burhardt 3, Pawlak 2.

★★★

Aktualnie w rozgrywkach wszystkich roczników nastąpi świąteczno-noworoczna przerwa. Pierwsze mecze rozegrane zostaną dopiero po 10 stycznia 1993.

ŚWIĄTECZNY TURNIEJ W KOBYLNICY

Z inicjatywy Domu Dziecka i Szkoły Podstawowej w Kobylnicy odbył się miniturniej koszykówki chłopców, który został rozegrany na sali gimnastycznej szkoły. W turnieju wzięły udział trzy drużyny reprezentujące VII klasy, VIII klasę i Dom Dziecka. Przy czym tej ostatniej drużynie nie postawiono limitu wiekowego, stąd też w tej drużynie mogli grać chłopcy którzy już szkołę podstawową opuścili. W turnieju odbyły się trzy mecze, które zakończyły

Sławomir Nowodycz 50 pkt.

Nagrodami za udział w turnieju były słodczyce i owoce ufundowane przez organizatorów. Licznie zgromadzona młodzież w sali gorąco dopingowała wszystkie drużyny. Turniej wzorowo prowadzili wychowawcy w Domu Dziecka Renata Biegańska oraz nauczyciel WF-u w Szkole Piotr Kozłowski. Jak się w trakcie rozmowy z organizatorami okazało Renata Biegańska, która podjęła pracę w Domu Dziecka była do niedawna zawodniczką I zespołu kosza Lecha Poznań, także występująca w reprezentacji kraju. Postaramy się naszym Czytelnikom a szczególnie kibicom rozwijającej się koszykówki żyłkowej KS Unia przybliżyć sylwetkę tej znanej koszykarki.

„Papryka” w akcji.

Ewa Borys — wprawiona w bojach z koszykarzami, dziś rzuca z nad głów przeciwniczek.

ła trzy razy. Celnym rzutem za trzy punkty popisały się również Sylwia M. Pawlak i Magda Marciniak. Zdezorientowało to zupełnie poznaniarki, które straciły zapal do gry. Końcowy wynik meczu — 109:36 dla Unii.

Punkty rzuciły: Borys 22, Maciejewska 19, Marciniak 18, Ignasiak 13, Majerowicz 12, Sierszulska 8, S.Pawlak 7, Stelmaszewska 6, S.Pawlak 4, Tarasiewicz 2.

SPOKOJNY REWANŻ

W spotkaniu rewanżowym pomiędzy Zespołem Szkół Ekonomicznych a Liceum Ogólnokształcącym w Swarzędzu odbywającym w ramach mistrzostw województwa szkół średnich zwyciężyły wysoko licealistki ze Swarzędza 94:57 (58:30). Już resztą po pierwszym meczu wygranym wysoko przez swarzędzanki wiadomo było kto jest zdecydowanym faworytem.

Na ciasnej sali gimnastycznej przy ul. Marszałkowskiej w Poznaniu licealistki zagrały na luzie starając się uniknąć zbędnych kontuzji. Był to z pewnością

BRYDŻYŚCI GÓRĄ

Zespół brydżowy Unii Swarek uczestniczący w rozgrywkach B-klasy odnosi coraz więcej zwycięstw i po ostatniej kolejce zajmuje II miejsce w tabeli. Także ostatni pojedynek nasi brydżyści rozstrzygnęli na swoją korzyść w stosunku 17:13. Był to mecz wyjazdowy w Poznaniu z drużyną Budpremu. W meczu tym wystąpili: Stefan Masternak, Ryszard Kaczan, Jerzy Luckesteid, Zbigniew Jaśniaczyk, Sebastian Nowacki, Marek Lis.

Najbliższy mecz brydżyści rozegrają we wtorek, 22 grudnia o godz. 17.00 z drużyną Temed Poznań. Po tym meczu w rozgrywkach nastąpi przerwa do 8 stycznia, kiedy to Unia Swarek spotka się z drużyną Instytutu Ochrony Roślin.

OŻYWIENIE W PLEBISCYCIE

Ostatni tydzień podwoił ilość kuponów przesłanych przez Czytelników w ramach ogłoszonego Plebiscytu na najlepszego trenera i sportowca miasta i gminy Swarzędz. Wyraźnie ukształtowała się czołówka reprezentująca sekcje piłki nożnej, koszykówki oraz piłki ręcznej. Dzisiaj publikujemy pełną listę zgłoszonych kandydatów.

W rywalizacji pomiędzy trenerami rywalizacja przedstawia się następująco:

1. Antoni Łeszczak — 77 gł.
2. Mariusz Białkowski — 63
3. Wiesław Zaporowski — 31
4. Krzysztof Bąk — 13
5. Mirosław Wyrwas — 7
6. Eugeniusz Samolczyk — 4
7. Zdzisław Schneider — 2

Wśród sportowców zgłoszono większą liczbę kandydatów, klasyfikacja przedstawia się następująco:

1. Ewa Borys — 73
2. Alicja Klepacz — 67
3. Michał Zaporowski — 26
4. Dorota Łysonek — 11
5. Paweł Bocian — 7
6. Robert Karwacki — 3
7. Przemysław Minge — 3
8. Marek Kaczor — 2
9. Monika Ignasiak — 1
- Sebastian Jankowski — 1
- Krzysztof Jankowski — 1
- Ewa Portala — 1
- Lukasz Zamelczyk — 1

Kupon wydrukowany będzie jeszcze w przyszłym Tygodniku Swarzędzkim, kupony zbierać będziemy do 15 stycznia 83 r. Pierwsza trójka w poszczególnych klasyfikacjach zostanie nagrodzona upominkami, natomiast wśród osób, które nadesłały kupony rozlosowane zostaną nagrody. Ogłoszenie wyników nastąpi podczas III halowych mistrzostw przedszkoli w piłce nożnej.

Kupon należy nadesłać na adres redakcji, Swarzędz, ul. Kwaśniewskiego 1.

Dzisiejszym krótkim artykułem o jednej z sekcji KS Unia chcielibyśmy rozpocząć cykl informacji historycznych o sporcie swarzędzkim, działaczach i sportowcach, którzy przyczynili się do rozwoju kultury fizycznej i propagowania imienia Swarzędza na forum kraju i świata. Zapraszamy osoby związane z KS Unią, Towarzystwem Gimnastycznym Sokół, Stowarzyszeniem Sportowym Swarzędz czy w nowej historii z TKKF o kontakt z redakcją. Zamierzamy poprzez publikacje propagować odcinki rozwoju sportu i dopracować się na 75-lecie KS Unia pełnego opracowania historii sportu swarzędzkiego. Oczekujemy na zdjęcia, informacje o turniejach, wycinki prasowe, spróbujemy wspólnym wysiłkiem dopracować się historii sportu swarzędzkiego.

CIĘŻKOATLETYKA

Przed II wojną światową na terenie Swarzędza funkcjonowały oprócz KS Unia dwie organizacje sportowo-rekreacyjne a mianowicie Towarzystwo Gimnastyczne Sokół oraz Stowarzyszenie Sportowe Swarzędz. Sekcję atletyczną tego Stowarzyszenia prezentujemy na zdjęciu. Stowarzyszenie Sportowe rozwiązało się w 1937 r. W początkach historii sportu zapaśnicy i ciężarowcy występowali w jednej sekcji ciężkoatletyki często w jednym dniu występując w dwóch turniejach: zapaśniczym i podnoszeniu ciężarów. W 1924 r. powstał Polski Związek Ciężkoatletyczny, który w 1925 roku przekształcił się w Polski Związek Atletyczny. Ten związek funkcjonował aż do roku 1957, kiedy to tę dyscyplinę sportu podzieleno na Związek Podnoszenia Ciężarów i Związek Zapasów.

SYLWETKA TRENERA

Andrzej KUBZDYL — 42 lata, nauczyciel SP 3, ukończył Studium Nauczycielskie w Gorzowie Wlkp. oraz AWF w Poznaniu. Od 1971 do 1984 r. pracował jako nauczyciel WF w SP 2. W tym okresie prowadzone przez niego drużyny szkolne osiągnęły m.in. następujące wyniki: kilkakrotnie zdobyły mistrzostwo powiatu Poznań w piłce ręcznej dziewcząt i chłopców, w piłce nożnej, wychowankowie byli mistrzami w czwórboju l.a., biegach przełajowych, zdobywali indywidualne mistrzostwa w l.a. W 1977 r. drużyna piłki ręcznej dziewcząt zdobyła I miejsce w województwie poznańskim a na Mistrzostwach Polski w Gdańsku V miejsce. Z tej drużyny wywodzi się Alicja Białkowska-Klepacz, która w dalszym ciągu gra w II ligowym AZS-AWF. W tym samym roku drużyna piłki nożnej zdobyła mistrzostwa województwa a na mistrzostwach Polski w Bydgoszczy zdobyła VI miejsce. Najlepszym zawodnikiem tej drużyny był Robert Nowicki, późniejszy zawodnik Olimpij Poznań.

Sekcja atletyczna Stowarzyszenia Sportowego Swarzędz. Na zdjęciu m. in. Jarosław Zaporowski, Stefan Budzyński, Stefan Rogacki, Stanisław Kubiak, po środku siedzi prezes stowarzyszenia płk. Bukowski. Zdjęcie wykonano w Domu Katolickim, obecnie kino Rusalka. Czy ktoś z państwa potrafi rozpoznać resztę zawodników? Listy z odpowiedziami prosimy kierować na adres redakcji.

KARTKA Z HISTORII

W okresie przedwojennym najlepszym ciężarowcem był Bodek, który po wojnie nie powrócił do Swarzędza.

Po wojnie tradycje Sokola i Stowarzyszenia przejęła Unia w sekcji atletycznej. Rywalizowano za pomocą „kulolaski” i „plytolaski” (pokazane na zdjęciu). W 1948 r. ciężarowiec Zygmunt Świdzki i Zbigniew Jończyk zdobyli mistrzostwo okręgu startując na zawodach w hali produkcyjnej SFM zakład nr 1. Talentem tych lat był także Marian Janiszczak, który jednak w niedługim czasie opuścił Swarzędz. W 1949 r. na Mistrzostwach Polski w Toruniu Zb.Jończyk mógł zdobyć mistrzostwo w zapasach i pod-

noszeniu ciężarów, jednakże równoległe odbywane zawody nie pozwoliły mu zaliczyć podrzutu i nie ukończył trójboju. Podstawowy skład sekcji lat 50-tych to Zb.Jończyk, T.Kąkolwieki i E.Chrzanowski. Ta trójka zdobyła mistrzostwo Zrzeszenia w Lesznie w 1954 r. W latach 1957-66 w Unii pozostały zapasy, podnoszenie ciężarów, zaprzestano działalności. W latach 52-56 wśród seniorów rekordy okręgu nasi zawodnicy ustanawiali:

9 razy Tadeusz Kąkolwieki

8 razy Zbigniew Jończyk

Nowszą historię sekcji podnoszenia ciężarów KS Unia tj. od roku 1966-1989 zaprezentujemy Państwu w kolejnym numerze TS. (LG)

W 1978 r. drużyna chłopców w kometcie zdobyła II miejsce w województwie.

W latach 71-72 A.Kubzdyl trenował lekkoatletów KS Unia, w la-

tach 72-74 występował w pierwszej drużynie piłki nożnej KS Unia na pozycji bramkarza, w latach 77-78 trener trampkarzy starszych KS Unia. Chłopcy pod wodzą A.Kubzdyla zajęli II miejsce w wojewódzkich drużynowych biegach przełajowych, zajmowali także medalowe miejsca w indywidualnych Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w l.a. W tej samej grupie chłopców byli także Arkadiusz Skarbiński i Radosław Majsak, którzy dzisiaj są w kadrze okręgu l.a.

Od tego roku A.Kubzdyl założył najmłodszą szkołę piłkarską w SP 3 opartą na uczniach obecnie II i III klasy. Młodzi zawodnicy grali już z zespołami Holandii i Niemiec, w turnieju o mistrzostwo gminy Swarzędz zajęli III miejsce, uczestniczą w rozgrywkach wojewódzkich w kategorii orlików gdzie grając przeciwko zespołom o rok a nawet dwa starszym „nie przynoszą nam wstydu”. Jak powiedział dalej A.Kubzdyl „myślę, że stać ich będzie w przyszłości na wysokie wyniki sportowe. Przy okazji chciałbym podziękować Dyrektorce Szkoły, Rodzicom i wszystkim działaczom sportowym za pomoc przy tworzeniu i utrzymaniu najmłodszego zespołu piłkarskiego naszego miasta”.

KUPON PLEBISCYTU TS

Najlepszy trener.....

.....

Najlepszy sportowiec.....

.....

Imię i nazwisko.....

.....

adres.....

.....

.....

ŚWIĄTECZNY STÓŁ

**KRZYSZTOF ELEGAN-
CZYK** z restauracji hote-
lowej p. Brańszewskich z
Cieszkowskiego 54
przygotował dla Czytel-
ników TS specjalny zes-
taw wigilijny

- zupa rybna zabieleną
- barszcz z uszkami
- karp w sosie polskim
- karp w galarecie
- śledź w oleju
- karp faszerowany pieczarkami
- kapusta kiszona z grzybami
- ziemniaki gotowane z ziele-
nią

- tłuszcz
- 2 jajka
- bułka tarta
- śmietana

Karpia oczyścić. Doprawić solą i pieprzem. Pieczarki opłukać, posiekać w plasterki i zasmażyć. Masło utrzeć z żółtkami i wymieszać z pieczarkami, tartą bułką i białkami ubitymi na pianę, doprawić solą. Tak przygotowanym nadzieniem wypełnić karpia i spiąć. Piec w dobrze rozgrzanym piekarniku około 30 minut. Pod koniec pieczenia karpia oblać lekko osoloną śmietaną i trochę dopieć.

BARSZCZ WIGILIJNY Z U-

- kompot z suszonych owoców
- makielki
- makowiec, sernik, piernik
- sałatka francuska

KARP W SOSIE POLSKIM

- karp 1,5-2 kg
- włoszczyzna
- przyprawy: ziele angielskie, liść laurowy, sól, sok z cytryny

- SOS**
- 1-2 łyżki mąki
  - wywar
  - 10 dkg piernika
  - sól, cukier
  - migdały 10 dkg
  - rodzynki 10 dkg
  - karmel

Ugotować wywar z włoszczyzny z przyprawami. Karpia oczyścić, wyporejować i dodać do gotowego wywaru. Przyprawić so-
kiem z cytryny, zagotować i odstawić.

SOS
Do przecedzonego wywaru dodajemy utartego piernika i rozgotowujemy go. Z masła i mąki robimy zasmażkę i rozprowadzamy ją tym wywarem. Przyprawiamy solą, karmelem i so-
kiem z cytryny. Sparzone i obrane migdały kroimy na drobne paseczki i dodajemy do sosu. Na koniec wkładamy sparzone rodzynki i sos doprawiamy do smaku. Możemy również wlać odrobinę wytrawnego czerwonego wina.

KARP FASZEROWANY PIE- CZONY

- karp około 1 kg
- pieczarek 20 dkg

SZKAMI

- głowy i kręgosłupy od karpia
  - włoszczyzna
  - buraki 0,5 kg
  - przyprawy: ziele angielskie, liść laurowy, sól, cukier, kwas cytrynowy
  - grzyby suszone 1 dkg
- Oczyszczone ryby, włoszczyznę i grzyby włożyć do zimnej osolonej wody i gotować do miękkości. Buraki obrać, zetrzeć na grubej tarce. Włożyć do przecedzonego wywaru. Przyprawić kwasem cytrynowym, liściem laurowym, zieleciem angielskim, cukrem, zagotować i odstawić. Po przestygnięciu przecedzić przez gęste sito.

USZKA

- suszone grzyby
  - ciasto jak na makaron
- Suszone grzyby namoczyć, wypłukać. Włożyć do osolonej wody i gotować do miękkości. Odcedzić, wystudzić. Grzyby zmie-
lić przez maszynkę. Doprawić do smaku (pieprz, sól) i dodać 1 jajko. Ciasto zarobić jak na makaron. Rozwałkować, ale nie za cienko. Ciasto pokroić w kwadraty lub równoległoboki. Na środek położyć farsz. Złożyć na pół i zlepiać boki. Ugotować w osolonej wodzie tuż przed podaniem.

KARP PO ŻYDOWSKU

- 2 karpie (po ok. 1 kg każdy)
- 4 duże cebule
- płaska łyżeczka mielonego pieprzu
- 2 kapiaste łyżki cukru

- 10 zmielonych migdałów
- płaska łyżka rodzynek
- łyżka żelatyny
- sól do smaku

Na dnie dużego rondla ułożyć pokrojone w talarki 2 cebule, posypać połową pieprzu i migdałów, cukru i soli. Oskrobać ryby, odciąć głowy, usunąć z nich skrzela i oczy, przeciąć na 2 części i włożyć na spód garnka. Wypatroszyć ryby, usunąć wnętrzności a mlecz i ikrę, wątrobę, krew i tłuszcz włożyć do rondla. Następnie ułożyć półdzwonka ryby. Całość przykryć pozostałą cebulą pokrojoną w talarki, posypać resztką cukru, pieprzu i migdałów, posolić. Wlać tyle wody, by przykryła rybę. Gotować (bez przykrycia) na bardzo małym ogniu ok. 45 minut, pilnując, by płyn nie wrzał (w razie potrzeby dolewać po łyżce zimnej wody) i usuwając zaszkumowania. Zalać żelatynę szklanką przegotowanej, zimnej wody, a gdy spęcznieje — podgrzewać, mieszając aż się rozpuści. Po 45 minutach posypać całość rodzynekami, wlać szklankę żelatyny i odstawić do zastygnięcia.

KARP Z BRYTFANNY

- 2 kg karpia
- 10 dag oleju
- 2-3 ząbki czosnku
- kilka kropli soku z cytryny
- ćwierć litra gorącej wody
- liście selera i pietruszki
- pieprz i sól (do smaku)

Tłustego, oczyszczonego karpia naciąć w poprzek, w 4-5 miejscach na grzbiecie. Drobno posiekać czosnek, liście selerów i pietruszki, dodać pieprz, sól, sok z cytryny i olej. Masą tą nadziać wnętrze karpia i niewielką ilością wypełnić nacięcia. Włożyć do brytfanny i w średnio gorącym piekarniku piec ok. 20-30 minut. Gdy ryba jest na pół upieczona, oblać ją gorącą wodą i w czasie dalszego pieczenia polewać często sosem z dna brytfanny.

MAGDALENA GRABAR- CZYK z cukierni „Magda- lenka” uczennica mistrza

**Małgorzata Nowak, Plac
Powstańców Wlkp. 3
proponuje przepis na**

PIERNIK — LUCA I

- 2,5 kg mąki pszennej
- 1 kg cukru
- 2 płaskie łyżki stołowe miodu
- 1/2 kg margaryny
- 1 p. kakao
- 5 p. przypraw do pierników
- 6-8 jaj całych
- 4 łyżeczki sody oczyszczonej

Sposób:

Miód rozpuścić na ciepłym, nie zagotować, dodać 1/2 porcji cukru i korzenia, kakao wsypać z sodą oczyszczoną do mąki, jajka ubić z resztą cukru, po ubiciu jaj wszystko razem wymieszać i odstawić. Odpiekać w temp. 210 stopni C.

Nowo otwarta

Cukiernia „ŻABUSIA”

**Poleca ciasta i lody z
HORTEXU-POZNAŃ w
cenie producenta**

Kawę, herbatę, desery po-
dajemy na miejscu.

Przyjmujemy zamówienia
okolicznościowe z dosta-
wą do domu

tel. 173-102

Swarzędz-Zatorze ul. Kór-
nicka 89

Czynne codziennie od 9.00 do 21.00

SKLEP MUZYCZNY

A. & A. KOSIAK, os. Dąbrowszczaków 6

Przygotował dla Państwa świąteczną ofertę filmów i płyt compactowych.

Ach, te piękne kobiety!
Pe las plaisanteries de Polaire

ACH, TE PIĘKNE KOBIETKI!

Francuska policja obyczajowa, stojąca na straży moralności obywateli, żywo interesuje się teatrem, w którym występują rozneglowane tancerki.

Szef brygady (Louis de Funès) postanawia osobiście przypatrzeć się lubieżnym aktoreczkom...

Wizyta w „haniebnym przybytku” przebiega burzliwie, a jej efektem jest występ stróża prawa... w rewii!!!

Świetny komizm sytuacyjny oraz kreacja znanego komika (Louis de Funès) gwarantują doskonałą zabawę.

SOLEIL ROUGE

W 1860 roku Japonia uczyniła pierwszy krok w kierunku nawiązania stosunków dyplomatycznych ze Stanami Zjednoczonymi. W rok później, pierwszy ambasador Cesarstwa Japonii decyduje się na odbycie niezwykle długiej podróży do Waszyngtonu.

Na pociąg, przemierzający rozległe tereny Dzikiego Zachodu napada banda złoczyńców. Ich ofiarą pada również japoński dygnitarz, wraz ze swą. Bandyci kradną niezwykle cenną broń — podarunek dla amerykańskiego prezydenta.

Ich śladem rusza jeden z samurajów, który na odnalezienie miecza ma tylko 7 dni...

SZPICEL — melodramat kryminalny
Jest śliczna, ale niedoświadczona dziewczyna, jest młody i przystojny bandyta. Jest miłość. Jak na prawdziwy melodramat „z tych sfer” przystało, miłość ta jest skomplikowana i bardzo burzliwa. Ale jest i młody, inteligentny detektyw. Próbuje wykorzystać dziewczęcą naiwność do schwytania jej kochanka. Udaje, że także kocha, ale szybko orientuje się, iż niespodziewanie sam wpada w zastawione przez siebie sidła...

czyna, jest młody i przystojny bandyta. Jest miłość. Jak na prawdziwy melodramat „z tych sfer” przystało, miłość ta jest skomplikowana i bardzo burzliwa. Ale jest i młody, inteligentny detektyw. Próbuje wykorzystać dziewczęcą naiwność do schwytania jej kochanka. Udaje, że także kocha, ale szybko orientuje się, iż niespodziewanie sam wpada w zastawione przez siebie sidła...

AFRODYTA

Zgodnie z antycznym obyczajem mieszkańcy greckich wysp obchodzą święto Afrodyty — bogini miłości.

Angielski milioner przygotowuje niespodziankę swym licznyim dobrane urodzonym przyjaciółom. Na prywatnej, odpowiednio przygotowanej wyspie, zamierza odtworzyć przebieg lubieżnego święta ku czci pięknej bogini. Zaproszeni goście stają się jednocześnie aktorami i widzami, z lubością oddając się nocnej orgii.

Wśród nich znajduje się niewinna dziewczyna, mająca kreować postać Afrodyty...

Koncert Kolęd w wykonaniu Swarzędzkiej Orkiestry Dętej przy SFM S.A. pt. „Kolęda, hej kolęda” odbędzie się dnia 27 grudnia 1992 roku o godz. 11.00 w sali Szkoły Podstawowej nr 3 w Swarzędzu.
W trakcie koncertu przewidziana jest kwesta na pomoc dla najbardziej potrzebujących dzieci w Swarzędzu.
Stanisław Kalemba
Posel na Sejm RP

PÓKI NIE JEST ZA PÓŹNO!

Do końca roku pozostały zaledwie dwa tygodnie. Słychać to zresztą wieczorami na naszych osiedlach. Co rusz pod oknami wybucha bowiem jakaś petarda lub „homba” skonstruowana przez naszych milusińskich. Rano na trawniku widać jedynie zwęglone puszki po piwie i porozrzucane spalone papiery.

Nie mam nic przeciwko huczemu żegnaniu Starego Roku. Jednak „eksperymenty pirotechniczne” powinny odbywać się pod nadzorem dorosłych. A często widzę ledwie odrosłe od ziemi brzdące, biegnące po podwórku i czekające aż się ściemni, by zaprezentować kole-

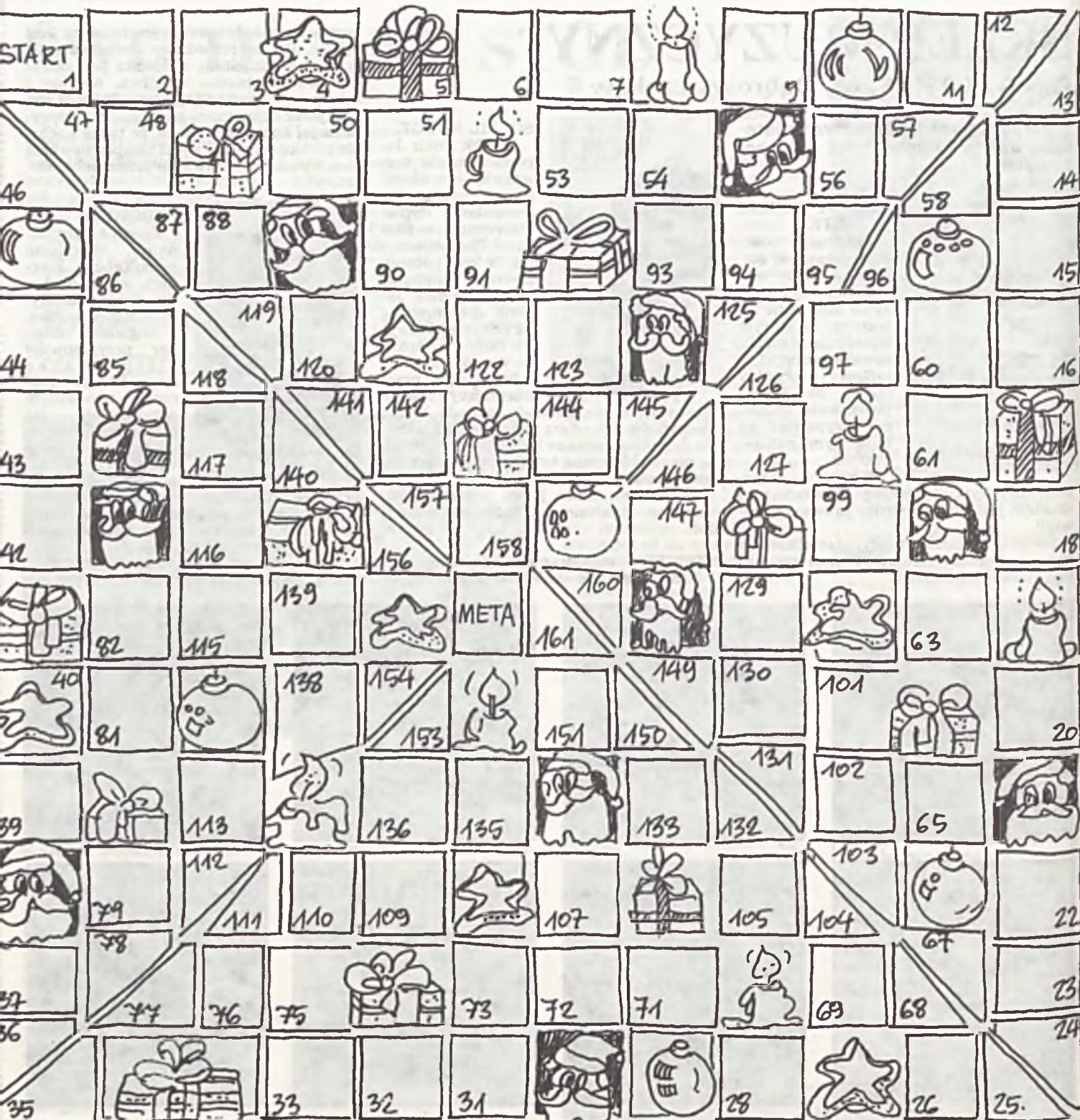
gom swoją wybuchową „konstrukcję”.

Na zdjęciu obok widać skutki zabawy fajerwerkami. Szambo, pełne gazów bologicznych wyleciało w powietrze po wrzuceniu doń własnej petardy.

Może więc rodzice zwrócą baczniejszą uwagę na to, co ich dzieci robią po zmroku na podwórku. Zamiast oglądać kolejny odcinek „Kojaka” sprawdźmy, czy nam nie będzie potrzebny taki Kojak, lub — nie daj Boże! — jakiś doktor Kildare, który będzie musiał ratować palec lub oko naszemu małolatuwi.

Póki jeszcze nie jest za późno — schowajmy te petardy. (ml)

GRA WIGILIJNA

Pasjonującą grą kostkową chce wam Swarek uprzyjemnić czas oczekiwania na wigilijny wieczór.

Kto zagra z nami? Potrzebna wam będzie kostka i tyle pionków ilu uczestników gry. A oto reguły gry: Jeżeli pionkiem staniesz na: — Gwiazdorku — to rzucaś po-

wrotnie kostką.

— Pierniczku-gwiazdce — potrzebujesz trochę czasu na jego zjedzenie i 1 raz opuszczasz kolejkę w grze.

— Paczce-upominku — Hurral! Jedziesz 3 pola do przodu,
— Bombce choinkowej — oślepią cię jej blask i cofasz się o 3 pola.
— Świeczce — wpadasz w świąteczny nastrój, musisz zaśpiewać głośno kolędę i dopiero wtedy możesz grać dalej.
I to już wszystko. Życzymy Wam dobrej zabawy!

Sklep MINI DELIKATESY

os.Dąbrowszczaków 8/3

Zachęca do zakupów po atrakcyjnych cenach w szerokim asortymencie towarowym

Zapraszamy codziennie od poniedziałku do soboty 6.00-22.00 w niedziele 10.00-14.00

UWAGA MAGIELI!

Swarzędz

— Nowa Wieś

Pl.Zielony 8

Niskie ceny sprawna obsługa.

Zapraszamy

Czynna codziennie od 9.00 do 17.00

Sprzedam lub zamienię mieszkanie 4 pok. (64 m² — II ptr.) w Koninie na Poznań lub Swarzędz.

Tel. kier. 063 Konin 42-22-95

lub tel. Poznań 768-081 wew. 237

Stragan, lokalizacja — sprzedam, zamienię na samochód

Osiadłe Kościuszkowców 31/7

Czwartek 24.12.92**WIGILIA****Program I**

- 8.00 Dzień dobry
9.00 Wiadomości
9.10 Mama i ja
9.25 Domowe przedszkole
9.50 Porozmawiajmy o dzieciach
9.55 „Magiczne pianino Sparky'ego” - film anim. prod. USA
10.45 Wielka i mała iluzja - magiczny show
11.30 „Podwodni rycerze - okręty RP - film o historii polskich okrętów podwodnych i wojennych losach marynarzy
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15-14.15 Telewizja Edukacyjna
12.15 Zwierzęta świata, „Na ścieżkach życia” - „Znajdowanie drogi”
13.05 Szalom: Rok w Ziemi Świętej - film o obchodach świąt Bożego Narodzenia w Betlejem
13.50 „Świąteczne safari, czyli wyprawa rodziny Bukojemskich do Afryki Centralnej”
14.20 „Bernard i Dżin” - komedia prod. ang.
15.30 Program dnia
15.40 Serca wam się zgoją - kolędy Jerzego Derla
16.00 Dla dzieci: Gwiazdkowe spotkanie
16.25 „Ulice Wielkiej Kolędy” - widowisko muzyczne dla dzieci
17.00 Teleexpress
17.15 „Dzień za dniem” (8)
18.10 Zostawcie drzwi otwarte... - reportaż
18.30 Pokój niesie ludziom wszędy - program red. katolickiej
19.00 Wieczorynka: „Troskliwe miśsie”, „Dziadek do orzechów” (1)
19.30 Wiadomości
20.00 Homilia Prymasa Polski Księdza Kardynała Józefa Glempa
20.15 „Jezus z Nazaretu” (1) - serial prod. Włosko-Amerykańskiej reż. Franco Zeffirelli
21.50 Wigilijne posłuchanie - reportaż
22.20 „Tobie, mały Panie” — kolędy Polskie śpiewa Natalia Kukuliska
22.35 „Australijska Gwiazdka” - Kiri Te Kanawa w koncercie świątecznym - w Royal Albert Hall w Londynie
23.35 Bóg się rodzi, moc truchleje... Wigilia w Tyńcu
23.55 Pasterka - transmisja z Watykanu
1.45 Zakończenie programu

Program II

- 7.55 Powitanie
8.00 Panorama
8.05 „New Kids On The Block - „Święta Bożego Narodzenia”
8.35 Szopki Pana Adama - reportaż o śląskiej rodzinie
8.45 Image - style w modzie
9.00 Program lokalny
10.00 „Radość narodzin”
10.30 „Wigilia w okopach” - impresja poetycka Legionów Polskich w 1914 roku
10.40 Choinka 92 - relacja z imprezy na Placu Zamkowym w Warszawie
11.05 Gwiazdka u Jaskiniowców
12.00 Sw. Jan Kanty - film dokum.
12.30 Betlejska śląska - reportaż
13.00 Orawa w Sapporo - Japoński Zespół Dziecięcy śpiewa Polskie Kolędy i pieśni ludowe
14.05 Wigilia w Polskim Dworku
14.30 Światło w ciemności
14.40 Powitanie
15.00 Co jest grane?
15.10 Narodziny Dzieciątka - Kolędy i pieśni amerykańskie
15.40 Animals (Uroczysta Wigilia w sercu Puszczy Pińskiej)
16.30 Panorama

- 16.40 Oplatek w „Dwójce”
17.00 Concerto Grosso na Boże Narodzenie - Gra Orkiestra Kameralna „Amadeus” pod dyrykcją Agnieszki Duczmal
17.15 „Wigilijna noc” — program poetycko-muzyczny
17.45 Polowy na rzece wspomnień Jerzego Waldorfa - Czarna Gwiazda
18.00 Program regionalny
18.15 Halo Dzieci - „Lobo, pomyslowy pies”
18.20 „Dar miłości” film prod. USA reż. Delbert Mann
20.00 Europuzzle - teledysk zagadka
20.10 Gore Gwiazda Jezusowi - historia kolęd
20.40 Wigilia w Eremie: Ojcowie Kameduli z klasztoru na Bielawach w Krakowie
21.00 Panorama
21.30 Kolo Fortuny
22.00 „Piwniczne kolędy dla Herodów — Piwnicy pod Baranami”
22.45 „Do zobaczenia rano” melodramat prod. USA
0.55 Zakończenie programu

**Piątek 25.12.92
I Dzień Świąt Bożego
Narodzenia
Program I**

- 7.55 Program dnia
8.00 Niezwykłe pociągi (1) - „Ekwador - od Andów do Galapagos”
9.00 „Kopciuszek” - filmowa adaptacja baśni braci Grimm
10.30 Świąteczny Koncert Życzeń
11.30 Walbrzyskie szopki - reportaż o ruchomych szopkach w Wambierzycach, Czeremnej i Bardzie
11.55 Urbi Et Orbi - transmisja z Watykanu
12.45 „Czas radosnej kolędy” - widowisko muzyczne
13.50 Spotkanie z Aktorem - Iga Cembryńska i Andrzej Kondratiuk
14.15 „Jezus z Nazaretu” (2)
16.00 Pavarotti na Boże Narodzenie (koncert Luciano Pavarottiego w Kościele Najświętszej Marii Panny w Montrealu)
17.00 Teleexpress
17.25 „Fonda o Fondzie” - film o słynnym aktorze Henrym Fondzie
18.20 Randka w ciemno - zabawa Quizowa
19.00 Wieczorynka - „Troskliwe miśsie”, „Dziadek do orzechów” (2)
19.30 Wiadomości
20.10 „Pozegnanie z Afryką” - film prod. USA reż. Sidney Pollack
23.00 Białe Boże Narodzenie - standardy świąteczne
23.45 Paryż w świetle i dźwięku - wielki koncert Jeana Michela Jarre'a
0.40 V.I.P. - film sens. prod. pol. reż. Juliusz Machowski
2.35 Zakończenie programu

Program II

- 8.00 Ulica Sezamkowa - Wielki Ptak w Japonii
9.00 Powitanie
9.30 Śpiewa i Tańczy Zespół Śląsk
10.30 „Góra Bożego Narodzenia, czyli historia Anioła, który był kowbojem - film prod. kanad.
12.00 Aktorka - portrety Krystyny Jandy
12.50 Batmania od komiksów do ekranu (historia powstania komiksów, filmów i seriali którego bohaterem jest Batman)
13.50 Poruszam się na pograniczu - portret kompozytorki i piosenkarki Elżbiety Adamiak
14.30 Jan Kobuszewski i jego przy-

- jaciele - fragmenty koncertu jubileuszowego
14.50 „Narodził się Jezus Han w Salsie” — jasełka w wykonaniu dziecięcego zespołu „Mali Swarni” z Nowego Targu
15.20 Rewia na lodzie (inscenizowane scenki w wykonaniu mistrzów tańca na lodzie)
16.20 Program dnia
16.30 Panorama
16.40 Kolo Fortuny - wydanie specjalne dla dzieci
17.10 Święta z bajki - widowisko muzyczne dla dzieci
17.50 Rzaem być - koncert Zbigniewa Wodeckiego
18.35 Boże Narodzenie w Carnegie Hall - Koncert Galowy
20.10 Gwiazdka dla kibiców
21.00 Panorama
21.30 Kolędy z „Ballady”
22.00 „Twoo Rooms” - historia współpracy słynnej spółki autorskiej: Elton John (kompozytor) i Bernie Taupin (teksty)
23.00 Plac Hiszpański (4)
0.40 Oryginalna Praska Orkiestra Sympokowa
1.30 Zakończenie programu

**Sobota 26.12.92
II Dzień Świąt Bożego
Narodzenia
Program I**

- 7.55 Program dnia
8.00 „Niezwykłe pociągi” (2) — „Kenia — bezkrwawe łowy”
9.00 „Lassie” — film prod. USA
10.40 Świąteczny Koncert Życzeń
11.15 „Super Baloo” — „Mama na Boże Narodzenie” (2)
12.30 Wszyscy teraz tańczą — przegląd stylów tańca w muzyce rozrywkowej od lat 50-tych
13.30 Opowieść o dzieciach do orzechów...
13.45 Smak świąt (o polskich tradycjach kulturowych w małżeństwach polsko-francuskich, polsko-japońskich i polsko-marokańskich)
14.40 „Jezus z Nazaretu” (3)
16.20 „Jacek” — film dla dzieci
16.35 Teatr Telewizji: „W życiu jak w teatrze” (ost.)
17.00 Teleexpress
17.25 „Detektyw w sutannie” — serial krym. prod. USA
18.10 Kariera, bariery
19.00 Wieczorynka „Troskliwe miśsie”, „Dziadek do orzechów” cz. 3
19.30 Wiadomości
20.00 Polskie ZOO
20.30 „Melvini Howard” — komedia prod. USA
22.10 Sto życzeń — program z udziałem pani premier H. Suchockiej
23.10 Prezenty — program kabaretowy Andrzeja Strzeleckiego wyk. aktorzy Teatru „Rampa”
23.40 „Bez wyjścia” — film sens. USA
1.45 Zakończenie programu

Program II

- 7.45 „Ulica Sezamkowa” — „Wielki ptak w Chinach”
9.00 Powitanie
9.10 Tacy sami — program w języku migowym
9.30 Twierdza Jasna Góra (o historii i wojskowych tradycjach Klasztoru Jasnogórskiego)
10.00 Seans filmowy
10.30 Klub Yuppies?
11.00 Kolędy różnych narodów — transmisja koncertu z Poznania
12.00 Kłasztore polskie — Kameduli z Bieńszewa
12.30 „Batman” — film fantastyczny - przygodowy prod. USA
14.40 Zwierzęta świata — „Na ścież-

- kach życia”
15.30 Jacek Wójcicki śpiewa kolędy
15.45 Powitanie
15.50 Skaldowie — koncert zespołu
16.25 Losowanie Gier Liczbowych
16.30 Panorama
16.40 A Cyganie wciąż grają... — widowisko artystyczne
17.20 Goście Dwójki — Martha i Placido Domingo
17.35 Wielka gra (tematy: Leon Wysockiowski, słynne poematy symfoniczne, Cyprjan Norwid)
18.25 Halo dzieci: „Opowieści kapitana Misia”
18.30 „Szpiedy tacy jak my” — komedia sens. prod. USA
20.10 Elvis na Hawajach (ostatni koncert Elvisa Presleya)
21.00 Panorama
21.30 Słowo na niedzielę
21.35 Chimera — magazyn kulturalny
22.10 „Głos serca” (4)
23.00 Bezludna wyspa — program z udziałem Daniela Olbrychskiego, Stanisława Sojki i Zbigniewa Religi
24.00 Piosenki „The Beatles” — w interpretacji polskich wykonawców
0.45 Zakończenie programu

**Niedziela 27.12.92
Program I**

- 7.50 Program dnia
7.55 „Podwodna odyseja ekipy kapitana Costeau” — „Podwodny lot”
8.40 Polskie ZOO (powt.)
9.00 „Pippi Langstrumpf” — film fab. prod. szwedzkiej
10.35 Telewizyjny Koncert Życzeń
11.05 Morze
11.25 Od katedr do banków — program red. katolickiej
11.45 Tydzień
12.30 Teatr dla dzieci: Robert Wyrod „Od stworzenia świata” — historia biblijna w dziesięciu obrazach w wykonaniu dzieci z domów dziecka — w Teatrze Ludowym w Krakowie
13.20 Z kamerą wśród zwierząt
13.35 100 pytań do...
14.15 „Jezus z Nazaretu” (ost.)
16.00 Country America — „Podarki z Nashville”
16.40 „Wujek z Australii” kontra kabaret „Klika”
17.00 Teleexpress
17.30 „Dynastia”
18.20 7 dni — świąt
18.50 Odjazdowa Telewizja Piracka UCHO — Kabaret Elita
19.00 Wieczorynka: „Nowe przygody Kubusia Puchatka”
19.30 Wiadomości
20.10 „Bagdad Cafe” — komedia prod. niem. reż. Percy Aldon
22.00 Sportowa niedziela
22.15 Człowiek sukcesu
23.00 „Powrót arystokratów” — film dok.
0.30 Zakończenie programu

Program II

- 7.30 Przegląd tygodnia (dla niesłyszących)
8.00 „Mała księżniczka” — „Podpalaczka”
8.25 Film dla niesłyszących: „Australijczyki — Jack Simpson” — film fab. prod. australijskiej
9.10 Słowo na niedzielę (dla niesłyszących)
9.15 Powitanie
9.30 Program lokalny
10.30 Bogusław Kaczyński zaprasza dzieci: „Dziadek do orzechów” — balet do muzyki „Piotra Czajkowskiego w wykonaniu zespołu Teatru Wielkiego w Moskwie
12.00 „Rodzinny bumerang”
12.45 Róbta ca chceta

13.20 Godzina z Hanną Barberą
 14.15 Podaj łapę
 14.50 Talenty muzyczne (Łukasz Szyrner — wiolonczela, Maciej Szyrner — fortepian, Rafał Łuszczewski — fortepian)
 15.10 „Drogi i bezdroża sowieckiego komunizmu” — „Pierestrojka, która nią nie była”
 16.25 Powitanie
 16.30 Panorama
 16.40 „Cudowne lata”
 17.10 Marek Piwowski robi film — relacja z planu „Urowadzenie Agaty”
 17.20 Dzwony rurowe (2) — koncert Mike'a Oldfielda
 18.30 Halo dzieci: „Opowieści kapitana Misia”
 18.35 „Kowboju do dzieła” — komedia prod. ang.
 20.10 Telekonferencja „Dwójki” — Marian Krzaklewski
 21.00 Panorama
 21.30 Kolo Fortuny
 22.15 Świąteczna rewelacja miesiąca: „Carewicz” — operetka Franciszka Lehara, reż. Artur Maria Rabenalt, wyk. Wiesław Ochman i inni. Spektakl telewizyjny niemieckiej z 1974 roku
 24.00 Panorama
 0.10 Zakończenie programu

Poniedziałek 28.12.92 Program I

6.00 Kawa czy herbata?
 9.00 Wiadomości
 9.10 Mama i ja
 9.25 Domowe przedszkole
 9.50 Porozmawiajmy o dzieciach
 10.05 „Dynastia”
 11.00 Szkoła dla rodziców
 11.20 Dzieci to lubią — przepisy kulinarne
 11.30 „Gang Olsena” — koncert
 12.00 Wiadomości
 12.10 Program dnia
 12.15 Scena plastyczna Leszka Mazdzika — film dok.
 13.15 „Błogosławiony Jose Maria Escrivá de Valquer” — założyciel Opus Dei — film dok.
 13.45 „Przedmurze” — film dok. prod. fińskiej
 14.40-16.00 Telewizja Edukacyjna
 14.40 „Wszystko jest możliwe” (1) — film prod. ang. o dokumentalnych filmach Leo Dickin-sona
 15.05 „Świat Smithsoniański: Ostatni kwiat” — film dok. prod. USA
 16.00 Program dnia
 16.05 Tele-Lar — program dla dzieci oraz film „Peter i Petra” (1)
 17.00 Teleexpress
 17.25 „Alf”
 17.50 Sztuka nie sztuka
 18.10 Magazynio
 18.20 Z Polski rodem
 18.45 Raport o zagrożeniach
 19.00 Wieczorynka
 19.30 Wiadomości
 20.05 Antena
 20.30 Teatr Telewizji: Aleksander Fredro „Gwałtu co się dzieje” reż. Olga Lipińska, wyk. Joanna Żółkowska, Hanna Sleszyńska, Wojciech Pokora, Jerzy Turek
 22.00 Wiadomości
 22.15 „Pogranicze w ogniu”
 23.15 Emigrant — film dok.
 23.45 Zakończenie programu

Program II

8.00 Panorama
 8.10 Program lokalny
 8.40 „Tajemnicze złote miasta”
 9.10 „Pokolenia”
 9.30 Kolekcjoner
 10.00 „New Kid On The Block” — serial
 10.25 Przeboje MTV
 11.00 Na życzenie — Powtórka naj-

ciekawszych programów
 Dwójki
 16.25 Powitanie
 16.30 Panorama
 16.40 Z wiatrem i pod wiatr
 16.55 „Tajemnicze złote miasta”
 17.20 Przegląd Kronik Filmowych
 17.50 Polska Kronika Filmowa
 18.00 Program regionalny
 18.35 „Pokolenia”
 19.00 „Na planie” — film fab. prod. USA
 20.00 „Dzieciaki, kłopoty i my”
 20.30 Spotkanie z De-Ka-De — spotkanie z kabaretem „Doczekać Końca Dnia”
 21.00 Panorama
 21.30 Sport
 21.40 Bez znieczulenia
 22.00 „Miłość Emmy Bardac” — film muzyczny prod. niem.-jap.
 23.00 997
 24.00 Panorama
 0.10 Zakończenie programu

Wtorek 29.12.92 Program I

8.00 Dzień dobry
 9.00 Wiadomości
 9.10 Mama i ja
 9.25 Domowe przedszkole
 9.50 Porozmawiajmy o dzieciach
 10.00 „Pogranicze w ogniu”
 11.00 Gielda pracy, gielda szans
 11.20 Przyjemne z pozytecznym
 11.40 Gotowanie na ekranie
 12.00 Wiadomości
 12.10 Program dnia
 12.15 Lwowskie kościoły — reportaż
 12.35 S.O.S. dla Ziemi — reportaż
 12.55 Z podróży po Japonii — film dok.
 13.15 Brema i Bremenhaven — portret miasta i portu
 13.35 Z Burdą przez świat
 13.55 Klub dobrej książki
 14.10-16.00 Telewizja edukacyjna
 14.10 „Wszystko jest możliwe” (2)
 14.35 Kuchnia — Czy jako pływac?
 14.50 „Świat Smithsoniański: Tam, gdzie nikt przedtem nie był” — film dok.
 15.45 Nie tylko dinozaury
 16.00 Program dnia
 16.05 Tele-Lar oraz „Peter i Petra”
 17.00 Teleexpress
 17.25 „Królik Bugs”
 17.45 „Bill Cosby Show”
 18.15 Program publicystyczny
 18.45 Ścisła jawna — wojskowy program publ.
 19.00 Wieczorynka
 19.30 Wiadomości
 19.55 7 minut dla ministra pracy
 20.10 Arcydziela sztuki filmowej: „Opowieści książkowe” — jap.film fab.
 21.50 Listy o gospodarce
 22.20 Telemuzak
 22.45 Wiadomości
 23.05 Świat bez granic — Polska w oczach zagranicznych dziennikarzy
 23.25 Notatnik prowincjonalny
 23.45 Wódka pozwala żyć
 0.15 Zakończenie programu

Program II

8.00 Panorama
 8.10 Program lokalny
 8.40 „Kapitan Planeta i Planetaria-nie”
 9.10 „Pokolenia”
 9.30 Świat kobiet
 10.00 „New Kids On The Block”
 10.25 Przeboje MTV
 11.00 Ojczyzna-Polszczyzna
 11.15 Na życzenie — Powtórka najciekawszych programów „Dwójki”
 16.25 Powitanie
 16.30 Panorama
 16.40 Z kart krakowskiego archiwum — Duchy
 16.55 „Kapitan Planeta i Planetaria-nie”
 17.20 Ojczyzna-Polszczyzna

17.40 Moja wiara
 18.00 Program regionalny
 18.35 Europuzzle
 19.00 Legendy filmu: Judy Garland i Liza Minnelli
 20.00 Punkt widzenia
 20.30 Neptun TV przedstawia: 5/27 No Limits
 21.00 Panorama
 21.30 Sport
 21.45 Kolo fortuny
 22.15 „Wspólnik” — film prod. franc.-niem.
 24.00 Panorama
 0.10 Zakończenie programu

Środa 30.12.92 Program I

8.00 Dzień dobry
 9.00 Wiadomości
 9.10 Mama i ja
 9.25 Domowe przedszkole
 9.50 Porozmawiajmy o dzieciach
 10.00 Arcydziela Sztuki Filmowej: „Opowieści książkowe” film fab. prod. japońskiej (powt. z wtorku)
 11.40 Test
 12.00 Wiadomości
 12.10 Program dnia
 12.15 Orleta Lwowskie - reportaż
 12.30 Twarze Olgierda Bienwiczonka - reportaż o Śląskim malarzu
 12.50 „Aby przepodobać się cieniowi” film dok. o sztuce Tadeusza Kantora
 13.15 Ulica Krokodyli Nad Tamizą - reportaż w 50-lecie śmierci Brunona Schulza
 13.30-16.00 Telewizja Edukacyjna
 13.30 „Wszystko jest możliwe” (3 ost.)
 13.55 „Najważniejsze wydarzenia XX wieku” Opowieść o naszym wieku 1900-2000 - film dok. prod. francuskiej
 14.35 Stracone złudzenia, czyli dylematy klasyka - Kajetan Koźmin - widowisko artystyczne
 15.05 „Sztuka świata zachodniego” (5) „Złoty wiek Florencji”
 15.30 Pegaz Młodych - Koniec wieku XX
 16.00 Program dnia
 16.05 Dla dzieci: Telealar oraz „Peter i Petra” (3)
 17.00 Teleexpress

17.25 „Na wariackich papierach” (13)
 18.15 Akademia Zdrowego Ciała
 18.40 Program publicystyczny
 19.00 Wieczorynka
 19.30 Wiadomości
 20.10 Studio Sport - Piłkarskie wydarzenia'92 oraz relacja z Konkursu Turnieju Czterech Skoczni
 22.00 Gra o pieniądze
 22.30 Spotkania sentymentalne — program rozrywkowy
 22.45 Wiadomości
 23.05 „Królowa Bona” (9)
 0.05 Zakończenie programu

Program II

8.00 Panorama
 8.10 Program lokalny
 8.40 „New Kids On The Block” — „Pokolenia”
 9.30 Świat kobiet
 10.00 Gwiazdy wytwórni płytowej Stax (1) — film muz. prod. ang.
 11.00 Na życzenie — Klasztory Polskie - film dok.
 11.30 Studio Sport — Wielkie Gonitwy - Puchar Hodowców
 12.00-16.25 Przerwa
 16.25 Powitanie
 16.30 Panorama
 16.40 Sport - Gem. set. mecz - magazyn tenisowy
 16.50 Losowanie Gier Liczbowych
 16.55 „New Kids On The Block” (powt.)
 17.20 W cieniu Kremla — film dok.
 18.00 Program regionalny
 18.35 „Pokolenia”
 19.00 „Golem z komputera” komedia prod. australijskiej reż. Robert Marchand
 20.20 Program muzyczny
 21.00 Panorama
 21.30 Express reporterów
 22.00 Teatr Dwójki: „Życie to miejsce, gdzie nie można żyć” scenariusz i reż. Barbara Salacka - monodram w wyk. Teresy Budzisz Krzyżanowskiej, oparty na poezji Maryny Cwieta-jewej
 22.55 Publicystyka kulturalna
 23.15 „Historia Cyganki” — film dok.
 24.00 Panorama
 0.10 Zakończenie programu

ilnych Świąt Bożego Narodzenia
Naszem Klientom życzymy spokojnych i szczęs-
 10.00-14.00, Swarzędz, ul. Zamkowa 10
 Zapraszamy: pon-piątek 10.00-17.00, sobota
 skup bilionu
 Skup i sprzedaż 25 waltu,
KANTOR

Super okazja
Ośrodek Kursowego Szkolenia Kierowców przy Spółce „NOWINA” Swarzędz ul. Kwaśniewskiego 1 tel. 174-178
Organizuje kolejny 3-ci kurs na prawo jazdy kat. „A, B”. Rozpoczęcie kursu 7.01.1993 r. o godz. 17-tej w Klubie Olszynka.
Informacja i zapisy:
 1. Biuro spółki codziennie od 8-15-tej, soboty od 9-12-tej pokój 102 (budynek spółdzielni mieszkaniowej)
 2. Klub Olszynka w każdy czwartek od godz. 17-19. Oplaty za kurs w ratach. Nauka jazdy odbywa się w godzinach na życzenie uczestnika kursu. *Zapraszamy*

**Zdrowych Wesółych Świąt
Bożego Narodzenia**

życzy

**Drukarnia Swarzędzka
Stanisław Witecki**

najtańsze druki w woj.poznańskim

Zdrowych wesółych świąt
Bożego Narodzenia oraz
szczęśliwego Nowego Roku
Szanownym Klientom

życzy

**Firma Handlowa
Lechosław Rutaski**

Zapraszamy do dalszej współpracy

renoSam

SWARZĘDZ UL. WARSZAWSKA 14

POLECA USŁUGI W ZAKRESIE:

- ☞ BLACHARSTWA
- ☞ LAKIERNICTWA
- ☞ MECHANIKI
- ☞ ELEKTROMECHANIKI

WYKONUJE
ZLECENIA POWYPADKOWE PZU

**Mirosławowi
Horlii**

z powodu

tragicznej śmierci zięcia
wyrazy współczucia składa

Rada Nadzorcza i Zarząd
spółki NOWINA

OPTYK

Realizujemy rece-
pty Z.O.Z. i P.K.P.
Pon. - piątek
10.00-17.00 soboty
I i ostatnia m-ca
10.00-14.00

**OKULISTA
SPECJALISTY-
CZNY GABI-
NET**

wtorek i czwartek
14.30-16.00

★ dobieranie szkieł ★
badanie dna oka ★ le-
czenie ★ badanie na
prawo jazdy itp.

Os. Kościuszkowców 13 (I piętro)

**Wesółych błogosławionych
Świąt BOŻEGO NARODZENIA
oraz
zdrowego i szczęśliwego
NOWEGO ROKU**

życzy **Andrzej Rutaski**
Hurtownia Art. Metalowo-Technicznych

**Atrakcyjną odzież damską
poleca**

**NOWO OTWARTY
SKLEP BERGAMI**

Swarzędz, os. Kościuszkowców
Centrum Handlowe

Zakład Fryzjerski

„JUSTYNA”

Zaprasza do korzystania z usług
fryzjerstwa damsko-męskiego

Swarzędz, os. Dąbrowszczaków 5
(wieżowiec) w godz. 8-20, tel. 174-192

Polecamy trwałą ondulację metodą pianową.

OGŁASZAJ SIĘ W TYGODNIKU SWARZĘDZKIM!

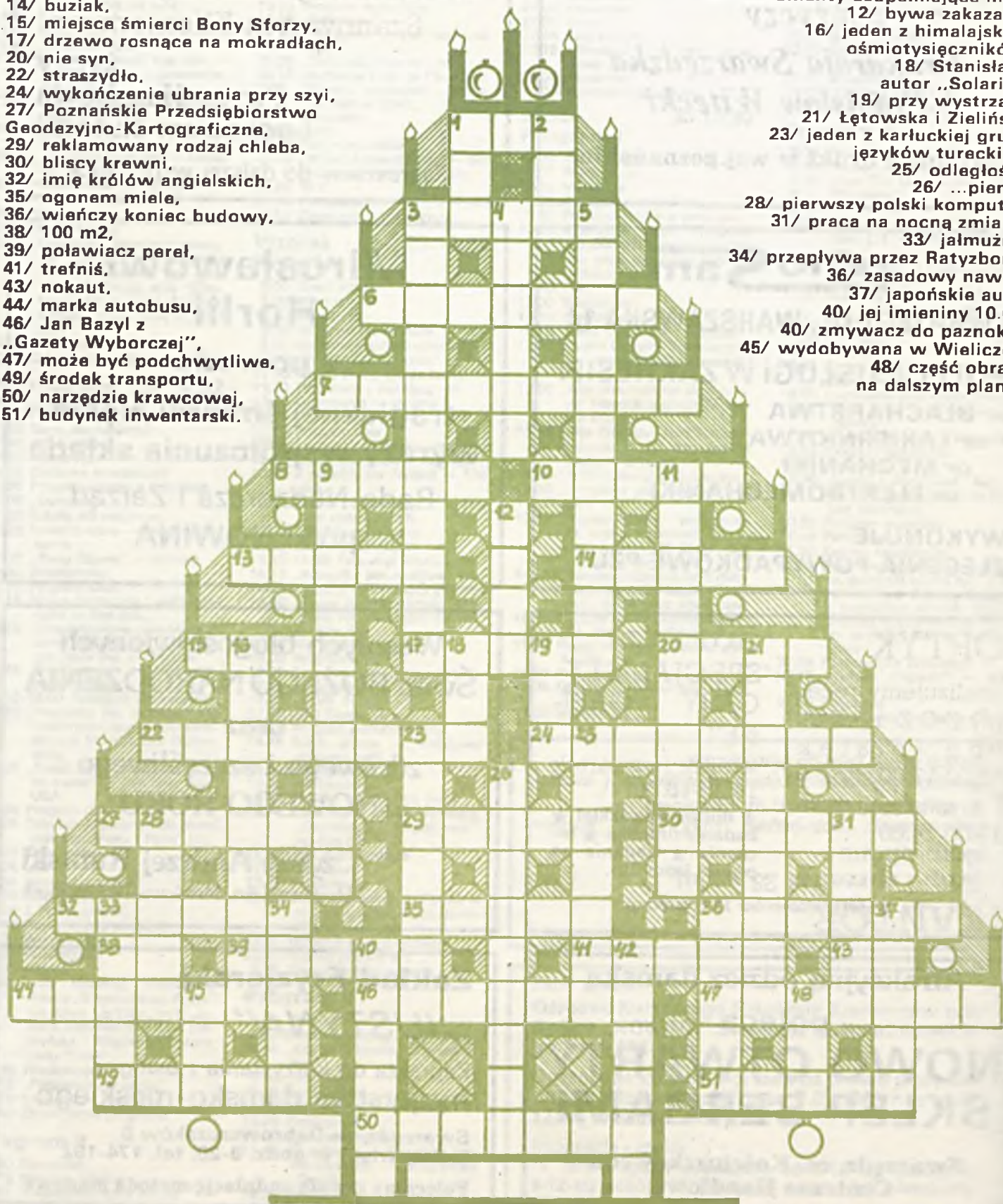

POZIOMO:

- 1/ Materialna jednostka dziedziczenia,
- 3/ naczynie do picia,
- 6/ to co znajdziesz pod choinką,
- 7/ znana wieś nad Dunajcem,
- 8/ stolica polskiej piosenki,
- 10/ niematerialny pierwiastek człowieka,
- 13/ azjatycka bylina wodna,
- 14/ buziak,
- 15/ miejsce śmierci Bony Sforzy,
- 17/ drzewo rosnące na mokradłach,
- 20/ nie syn,
- 22/ straszdyło,
- 24/ wykończenie ubrania przy szyi,
- 27/ Poznańskie Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne,
- 29/ reklamowany rodzaj chleba,
- 30/ bliscy krewni,
- 32/ imię królów angielskich,
- 35/ ogonem mieła,
- 36/ wieńczy koniec budowy,
- 38/ 100 m²,
- 39/ poławiacz perel,
- 41/ trefniś,
- 43/ nokaut,
- 44/ marka autobusu,
- 46/ Jan Bazył z „Gazety Wyborczej”,
- 47/ może być podchwytliwe,
- 49/ środek transportu,
- 50/ narzędzie krawcowej,
- 51/ budynek inwentarski.

PIONOWO:

- 1/ Jedna z antylop,
- 2/ twórca arki,
- 3/ pole po wykopanych ziemniakach,
- 4/ świt,
- 5/ utrzymuje stateczność budowli,
- 9/ przywiązanie do ojczyzny,
- 11/ dokumenty uzupełniające inne,
- 12/ bywa zakazany,
- 16/ jeden z himalajskich ośmiotysięczników,
- 18/ Stanisław, autor „Solaris”,
- 19/ przy wystrale,
- 21/ Łętowska i Zieliński,
- 23/ jeden z karłuckiej grupy języków tureckich,
- 25/ odległości,
- 26/ ...pienia,
- 28/ pierwszy polski komputer,
- 31/ praca na nocną zmianę,
- 33/ jałmużna,
- 34/ przepływa przez Ratyzbone,
- 36/ zasadowy nawóz,
- 37/ japońskie auto,
- 40/ jej imieniny 10.02,
- 40/ zmywacz do paznokci,
- 45/ wydobywana w Wieliczce,
- 48/ część obrazu na dalszym planie.

KRZYŻÓWKA ŚWIĄTECZNA